

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਆਡਿਟ ਲਈ ਇਕ ਫਰੋਮਵਰਕ

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੁੱਲੇਪਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਫਰੋਮਵਰਕ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਏ) ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇਕ ਆਮ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਬੀ, ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ. ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀਆਂ ਉਪਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੇ ਸ੍ਰੋਟਾਂ ਅਧੀਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਰਥਾਤ, 1- ਅੰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, 2- ਬਜਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, 3 -ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਇੰਟਰਫੇਸ, 4- ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ, 5- ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ 6. ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਜਾਣਕਾਰੀ

1. ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜ

ਕਮ ਨੰਬਰ	ਆਈਟਮ ਖੁਲਾਸਾ	ਵੇਰਵਾ	ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
1.1	ਇਸ ਗੰਠਨ ਦੇ ਕਾਰਜ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (ਆਈ)]	i. ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ	ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ/ pblanguages.gov.in
		ii. ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖੀ	ਡਾਇਰੈਕਟਰ
		iii. ਵਿਜਨ, ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼	ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ
		iv. ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਫਰਜ਼	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ
		v. ਸੰਸਥਾ ਚਾਰਟ	ਝੰਡੀ 'ਆ' ਅਨੁਸਾਰ
1.2	ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ [ਧਾਰਾ 4 (1) (ਬੀ) (ii)]	i. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ (ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ)	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ
		ii. ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ
		iii. ਨਿਯਮ/ ਅਦੇਸ਼ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ	ਪੰਜਾਬ ਸਟੋਰ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਨਿਯਮ 1970 (ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਯੋਗ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ)
		iv. ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ	ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ 1967 ਅਤੇ ਤਰਮੀਮ ਐਕਟ 2008 ਅਨੁਸਾਰ
		v. ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਆ' ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂਦਾ ਕਾਰਜ
1.3	ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ [ਭਾਗ]	i. ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਪਛਾਣੇ	ਪੰਜਾਬ ਸਟੋਰ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਨਿਯਮ 1970 ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ

	4 (1) (ਬੀ) (iii)]	ii. ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ iii. ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਕਾਰਜ, ਨਿਯਮ ਆਦਿ iv. ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ v. ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਚੈਨਲ	ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ/ਉਜ਼ਾਈਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ 1967 ਅਤੇ ਤਰਮੀਮ ਐਕਟ 2008 ਵਿਚ ਦਰਜ ਅਨੁਸਾਰ। ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਆ' ਅਨੁਸਾਰ
1.4	ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਨਿਯਮ [ਭਾਗ 4 (1) (ਬੀ) (iv)]	i. ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ/ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ii. ਕਾਰਜ/ ਸੇਵਾ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਨਿਯਮ/ ਮਾਪਦੰਡ iii. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ iv. ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸੀਮਾ v. ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਓ' ਅਨੁਸਾਰ / ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ/ ਟੈਲੀਫੋਨ/ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ। ਸਾਲਾਨਾ ਅਧਾਰ ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਟੀਚੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।
1.5	ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (ਵੀ)]	i. ਰਿਕਾਰਡ/ ਮੈਨੂਅਲ / ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ii. ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ iii. ਐਕਟ/ ਨਿਯਮ ਮੈਨੂਅਲ	ਰਿਕਾਰਡ: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹਰੇਕ ਸਾਖਾ/ਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ। ਮੈਨੂਅਲ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ/ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ: ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ

		ਆਦਿ	1967, ਤਰਮੀਮ ਐਕਟ 2008/ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੈਨੂਅਲਾ
	iv. ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਾਲਿਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਰਡਰ	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ- ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।	
1.6	ਇਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸ੍ਰੋਟੀਆਂ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (vi)]	i. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸ੍ਰੋਟੀਆਂ ii. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ / ਸ੍ਰੋਟੀਆਂ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸ੍ਰੋਟੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ ਭਾਗ ਦਾ ਕਲਰਕ/ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਪਰ
1.7	ਬੋਰਡ ਕੌਂਸਲਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪਥਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ [ਧਾਰਾ 4(1) (ਬੀ) (viii)]	i. ਬੋਰਡ, ਕੌਂਸਲ, ਕਮੇਟੀ, ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਮ ii. ਰਚਨਾ iii. ਤਾਚੀਖਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ iv. ਅਵਧੀ/ ਕਾਰਜਕਾਲ v. ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ vi. ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਜਨਤਕ? vii. ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਜਨਤਾ ਨੂੰ? viii. ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਮਿੰਟ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣ? ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ?	ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਮੇਂ- ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ। ਰਚਨਾ: ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉਪਰੰਤ। ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 02/03.06.2020 ਤਿੰਨ (03) ਸਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ੍ਰੋਟੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ। ਹਾਂ ਜੀ ਹਾਂ ਜੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
1.8	ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (ix)]	i. ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ii. ਟੈਲੀਫੋਨ, ਫੈਕਸ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ	ਝੰਡੀ 'ਈ' ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਈ' ਅਨੁਸਾਰ
1.9	ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਮਾਹ	i. ਕੁੱਲ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮਿਹਨਤਾਨੋਂ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ	ਝੰਡੀ 'ਸਾ' ਅਨੁਸਾਰ

	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਮੇਤ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (x)]	ii. ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਹਾ' ਅਨੁਸਾਰ
1.10	ਨਾਮ, ਅਹੁਦਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (ਐਕਸਵੀ)]	i. ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀ ਆਈ ਓ) ਸਹਾਇਕ ਜਨਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਏ ਪੀ ਆਈ ਓ), ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ	ਝੰਡੀ 'ਹਾ' ਅਨੁਸਾਰ
		ii. ਹਰੇਕ ਮਨੋਨੀਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ	ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਹਾ' ਅਨੁਸਾਰ
1.11	ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੁੱਧ ਅਨੁਸਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ / ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (2)]	ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੁੱਧ ਅਨੁਸਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।	ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ 1 ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
		i. ਮਾਮੂਲੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬਕਾਇਆ	ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
1.12	ਆਰਟੀਆਈ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਤਾਰਾ 26)	ii. ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ	ਉਕਤ ਪੁਆਇੰਟ (i) ਅਨੁਸਾਰ।
		iii. ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਓ/ ਏ ਪੀ ਆਈ ਓ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ	ਉਕਤ ਪੁਆਇੰਟ (i) ਅਨੁਸਾਰ।
		iv. ਸਬੰਧਿਤ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਛੇਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।	ਉਕਤ ਪੁਆਇੰਟ (i) ਅਨੁਸਾਰ।

1. ਬਜਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

(319)

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਅਤ	ਆਈਟਮ ਮੁਲਾਸਾ	ਮੁਲਾਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵੇਰਵਾ
2.1	ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਬਜਟ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਰਚੇ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। [ਧਾਰਾ 4 (1) (ਬੀ) (ਐਕਸੀਅਨ)]	i. ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਕੁੱਲ ਬਜਟ ii. ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਬਜਟ iii. ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਰਚੇ iv. ਹਰੇਕ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਬਜਟ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ v. ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਸਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ	5,00,00,000/- ਬੰਡੀ 'ਬ' ਅਨੁਸਾਰ 81,26,969/- 4,80,00,000/- ਮੁੱਖ ਦਰਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ
2.2	019-20 ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਟੂਰ	i. ਬਜਟ ii. ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਟੂਰ a) ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ b) ਫੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ c) ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਫਦਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤੀ d) ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਮਰਚ	1,00,000/- ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		iii) ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ a) ਨੋਟਿਸ / ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛਾ, ਅਤੇ corrigenda ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਹੈ, b) ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮਾਲ / ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, c) ਕੰਮ ਦੇ ਠੇਕੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ-	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।

		<p>ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸੁਮੇਲ ਵਿਚ - ਅਤੇ</p> <p>d) ਦਰ / ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਿੰਨੀ ਮਹੀਦ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।</p>	
2.3	ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ [ਤਾਗ 4(i) (ਬੀ)(xii)]	i. ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ii. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ iii. ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ iv. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ v. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਟੀਚੇ vi. ਸਬਸਿਡੀ / ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮ / ਪੈਮਾਨੇ vii. ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ viii. ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਨੰਬਰ, ਪ੍ਰੇਫਾਈਲ ਆਦਿ)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
2.4	ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਗ੍ਰਾਂਟਸ	i. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ / ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗठਨਾਂ / ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਖਿਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਗਰਾਂਟ / ਅਲਾਟਮੈਟ ii. ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤੇ ਜੋ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਰਾਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ/ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ/ਸਾਹਿਤਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
2.5	ਰਿਆਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ) (xiii)]	i. ਰਿਆਇਤਾਂ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ii. ਹਰੇਕ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲਈ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ a) ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ b) ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ / ਗਰਾਂਟ ਅਤੇ / ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ c) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

		/ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ d) ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ / ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ	
2.6	ਸੀ.ਏ.ਜੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ.ਸੀ. ਪੈਰਾ	ਸੀ.ਏ.ਜੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਏ.ਸੀ. ਪੈਰਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਗਵਰਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

2. ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਬੈਂਡ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਫੇਸ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਅਤ	ਆਈਟਮ ਖੁਲਾਸਾ	ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵੇਰਵਾ
3.1	ਇਥੇ [ਧਾਰਾ 4 (1) (ਬੀ) (vii)] ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਵੇਰਵਾ	<p>ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਜਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ।</p> <p>i. ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ, ਨਿਯਮ, ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।</p> <p>ii. ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ</p> <p>a) ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ / ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ</p> <p>b) ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ</p> <p>c) ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਕਾਊਂਟਰ (IFC) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਕਸਰ ਮੰਗੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p>	<p>ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।</p> <p>ਉਕਤ ਪੁਆਇੰਟ (i) ਅਨੁਸਾਰ।</p>
		<p>ਜਨਤਕ- ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.)</p> <p>i. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਹਨ ਐਸਪੀਵੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ</p>	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

		ii. ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (D.P.R.s)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		iii. ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		iv. ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ ਰਖਾਵ ਮੈਨੁਅਲ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		v. ਪੀ ਪੀ ਪੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		vi. ਫ੍ਰੀਸਾਂ, ਟੈਲਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤਹਿਤ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		vii. ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		viii. ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਰਿਆਇਤ ਆਦਿ)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		ix. ਪੀ ਪੀ ਪੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਅਦਾਇਗੀ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
3.2	ਕੀ ਨੀਤੀਆਂ / ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ [ਹਿੱਸਾ 4 (1) (ਜੀ)]	ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। i. ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ / ਕਾਨੂੰਨ	ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ 2005 ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
		ii. ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		iii. ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
3.3	ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ, ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਹੈ [ਭਾਗ 4 (3)]	ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ i. ਇੰਟਰਨੈੱਟ (ਵੈੱਬਸਾਈਟ)	ਵਿਭਾਗੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਈ-ਮੇਲ ਅਤੇ ਵੱਟਸਾਈਪ ਰਾਹੀਂ।

3.4	ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੁਅਲ / ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਵਾਰਮ [ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (ਬੀ)]	ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ-ਮੈਨੁਅਲ / ਹੈਂਡਬੁੱਕ i. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਫਾਰਮੈਟ	ਵਿਭਾਗੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
		ii. ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਫਾਰਮੈਟ	ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ

3.5	ਭਾਵੇਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬਚਾ / ਕਿਤਾਬਚਾ ਮੁਫਤ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ[ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (1) (ਬੀ)]	ਉਪਲੱਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸੂਚੀ	
		i. ਮੁਫਤ	a) ਵਿਭਾਗੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ b) ਅੰਗੇਜ਼ੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਥਮਕੀ ਸ਼ਾਬਦਾਵਲੀ
		ii. ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ	ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਮਤ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਛੋਟ ਅਨੁਸਾਰ।

3. ਬੀ. ਗਵਰਨੈਸ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਆਈਟਮ ਖੁਲਾਸਾ	ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵੇਰਵਾ
4.1	ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੁਅਲ / ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ	i. ਅੰਗੇਜ਼ੀ ii. ਵਰਨਾਰੂਲਰ / ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ	ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ
4.2	ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਨੁਅਲ / ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕਦੇ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?	ਸਾਲਾਨਾ ਅਪਡੇਟ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ	ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4.3	ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ [ਭਾਗ 4(1) (ਬੀ) (xiv)]	i. ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ii. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਰਲੇਖ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ iii. ਜਿੱਥੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਵੇ	ਈ-ਮੇਲ/ਵੱਟਸਾਫਟ ਮਾਧਿਅਮ ਚਾਹੀਂ। ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ
4.4	ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ [ਧਾਰਾ 4(1) (ਬੀ) ਐਕਸਵੀ])	i. ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ii. ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ/ਰਿੰਦੀ ਸੈੱਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ; ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ। ਪੁਆਇੰਟ ਨੰ. 3.5 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ।

		iii. ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ-ਦੇਣਟ iv. ਸੰਪਰਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵੇ (ਫੋਨ, ਫੈਕਸ, ਈਮੇਲ)	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਦਿਨ (ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ। ਛਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ; ਸਹਾਇਕ ਛਾਇਰੈਕਟਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ ਸੈਲ), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਅਫਸਰ, ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ। ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵੇ: ਉਕਤ ਝੰਡੀ 'ਹਾ' ਅਨੁਸਾਰ।
4.5	ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ [ਭਾਗ 4(1) (ਬੀ) (xvii)] ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ	i. ਸਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ii. ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। iii. ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ iv. ਯੋਜਨਾਵਾਂ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ / ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ-ਕੰਮ-ਅਧੀਨ ਦੀ ਸੂਚੀ v. ਸਾਰੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। vi. ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ vii. ਅਕਸਰ ਪੁੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਐਫ.ਏ.ਕਿਊ)ਕਿ; a) ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਦਾ ਚਾਰਟਰ b) ਛੇ ਮਾਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਲੋੜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ (ਝੰਡੀ ਅਤੇ ਈ- ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ) ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹਿਕਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਝੰਡੀ 'ਖ' ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਵਿਭਾਗੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਭਾਗੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

		c) ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ।	ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
4.6	ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ	i. ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ- 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
		ii. ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆ ਅਪੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ- 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
4.7	ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ, ਜੋ ਕੋਈ ਹਨਾ [ਧਾਰਾ 4 (1) (ਡੀ) (2)]	ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ	ਸੰਸਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4. ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਕਮ ਸੰਖਿਆ	ਆਈਟਮ ਖੁਲਾਸਾ	ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵੇਰਵਾ
5.1	ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ	i. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ a. ਮੌਜੂਦਾ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਆਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਫ.ਏ.ਐਸ) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ. ਅਤੇ 1.1.2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਫ.ਏ.ਐਸ)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
		ii. ਸਵੈ-ਇਛੁੱਕ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਆਡਿਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੋਈ ਬਰਡ ਪਾਰਟੀ ਆਡਿਟ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਆਡਿਟ ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
		a) ਆਡਿਟ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ b) ਆਡਿਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ	
		iii. ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ / ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨੇਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਬਤੌਰ ਨੇਡਲ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹਨ।
		a) ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਮਿਤੀ b) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ	

		iv.	ਖੁਦ-ਖੁਦ ਖੁਲਸੇ ਬਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ	ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ
			a) ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ b) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ	ਮਿਤੀ 02/03.06.2020 ਝੰਡੀ 'ਗਾ ਅਨੁਸਾਰ
		v.	ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਧੀਆ ਤਜ਼ਿਰਬੇ ਵਾਲੀ ਪੀ.ਆਈ.ਓ.ਐੱਸ / ਐਫ.ਏ.ਏ. ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਅਧੀਨ ਅਕਸਰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
			a) ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ b) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ	

5. ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਅਤ	ਆਈਟਮ ਖੁਲਾਸਾ	ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਵੇਰਵਾ
6.1	ਆਈਟਮ / ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਦੀ ਘੱਟੋ- ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੋ।	ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹਰੇਕ ਕਾਰਜ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।	-

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਪੰਜਾਬ
ਭਾਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ
ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਪੰਜਾਬ
ਭਾਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ
ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਮੱਡਿਆਚਾਰਥ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਮੰਭਾਲ ਲਈ 1948 ਵਿਚ 'ਮਹਿਕਮਾ' ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਵਿਭਾਗ 1957 ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਧਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਇਮਾਰਤ ਜੋ 'ਭਾਸ਼ਾ ਭਵਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਆਸਤੀ ਸਹਿਰ ਦੀ ਠਾਠ-ਬਾਠ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਹਿਆਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ 'ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ' ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਅਢੁੰਡੀ ਨ੍ਹੂਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਮੁਖੌਦਸ ਅਸਥਾਨ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਹਾਣੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੈ:

ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਤਹਿਤ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਿਊਟੈਨਿਕਾ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਦੇ ਲਗਭਗ 500 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ 20 ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ ਕਲਾ-ਸਾਹਿਤ, ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਤਾ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਨ ਹਵਾਲਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 16 ਜਿਲਦਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 13 ਜਿਲਦਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਜਿਲਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਮਿਤੀਆਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 'ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼' ਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਦੇ ਜਿਲਦਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਭੂਗੋਲ, ਸਾਹਿਤ, ਸੰਗੀਤ, ਕਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਡਾਂ, ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਮੁਹੱਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੋਸ਼ਕਾਲੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿਆਰੀਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 6 ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਮਿਆਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਨਿਕੁਤੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਆਖਾਉਤਾਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਪੋਠੋਹਾਰੀ, ਕਾਂਗੜੀ, ਪੁਆਈ ਆਦਿ ਦੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਰਦੂ-ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੀ ਤੌ-ਭਾਸ਼ੀ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਾਰੂ ਕੋਸ਼, ਮੁਹੱਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ 34 ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁੰਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥ ਸਾਸਤਰ, ਵਣਜ, ਬੈਂਕਿੰਗ, ਖੋਤੀਆਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਕਾਨੂੰਨ, ਮੈਡੀਸਨ, ਗੱਗੀਤ, ਭੂਗੋਲ, ਲਿਲਿਤਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇ ਤੇ ਸਰਲ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਝੁਲਿਆਈ ਆਧਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪਾਣ ਪ੍ਰਾਤਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਦ ਲਈ ਘਰੂੰ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਹਫ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਾਲ ਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੋਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਯੂਕੜੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਤਕਾਂ ਦੀ ਖਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀਹੀਜ਼ ਅਧੀਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਗਿਆਨ, ਕਿੱਤੇ, ਮਰਾਨ ਸ਼ਪਾਹੀਆਂ, ਰਸਾਇਨ, ਦੇਸਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਸਹਿਆਚਾਰ, ਹੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆ ਜਾ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਾਰਤਾ, ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਸ਼ਟਰ ਵਾਰਤਾ, ਚਾਚਾ ਨਹਿਰੂ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ, ਕਲਿਓਸ਼ਨਸ਼, ਬਾਬਾ ਆਲੂ ਸਿੰਘ, ਜਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਪਹਿਚਾਵਾ, ਕਾਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ, ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਆਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ।

ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਸੀਰੀਜ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਕੀ ਤੇ ਮਿਆਚੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਗਰ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਢੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਕ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਢੱਗਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਚੰਦਨ ਨੇਹੀ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁਨੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸੀ, ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਖਾਸ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਵੇਤਮ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਰਵੇ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੱਪੇ ਚੱਪੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਭਾਸਾਈ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਵੇਖਣ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਕੀਮ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਹਸੇ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਈ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਭਾਸਾਈ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਕੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਕ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਰਵੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਰਾਹੋਂ, ਚਮਕੈਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਡਰੁੱਖਾਂ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੁੜੀਆਂ, ਦੀਨਾਂ ਕਾਂਗੜਾ, ਮੰਘੇਲ, ਛਪਾਰ, ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ, ਭੈਟੀ ਸਾਹਿਬ-ਰਾਈਆਂ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਹਾਜ਼ਾਸ, ਬੇਗੇਵਾਲ, ਸਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਸਰਵੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੈਟਚੂਟਰੀ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਸਰਵੇਤਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਸੈਕਸ਼ਨੀਅਰ, ਹੋਮਰ, ਟਾਲਸਟਾਇ, ਚਾਲਲਸ ਤਿਕਨਜ, ਬਾਮਸ ਹਾਰਡੀ, ਸ਼ੇਖ ਸਾਹਦੀ, ਕਾਲੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੰਘ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ ਦੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਉਤਮ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੇ ਜੋ ਰਸਾਲੇ(ਸਿੰਧੀ) ਯਾਦੋਂ ਕੇ ਪੰਡੀ(ਮਾਰਾਈ) ਇਹ ਹਾਲੀ ਵਿਕਾਉ ਨਹੀਂ(ਤਾਂਗਿਲ) ਰੂਪ ਦਰਸੀ(ਕੰਨੜ) ਅਲਪਜੀਵੀ (ਕੰਨੜ) ਪ੍ਰੈਟੈਸਰ(ਮਲਿਆਲਮ) ਫੁਬਦਾ ਸੂਰਜ(ਉੜੀਆ) ਪੂਰੀ ਅਧੂਰੀ(ਬੰਗਾਲੀ) ਅਤੇ ਅਦੀ ਦੇ ਦੀਵੇ(ਗੁਜਰਾਤੀ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੇ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਾ ਮਣਕੇ, ਤ੍ਰਿਵੰਧੁ ਸਥੀਆਂ, ਅਰਸੀ ਲਾਕੀ ਅਤੇ ਜਗਦੀਆਂ ਜੇਤਾਂ ਵਰਨਣ ਯੋਗ ਹਨ।

ਉਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਜਟ ਇਤਿਹਾਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਬਜਟ ਭਾਗਾਣ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਬੋਰਡਾਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ, ਹਦਾਇਤਾਂ, ਐਕਟ, ਕੋਡ, ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ 1550 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 450 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਛਪਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਪਏ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਸਾਲੇ ਵੀ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੇ ਰਸਾਲੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ' ਤੋਂ 'ਜਾਨ ਸਾਹਿਤ', ਇੱਕ 'ਪੰਜਾਬ ਸੈਰਭ ਰਸਾਲਾ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇਕ ਪਰਵਾਜ਼ੀ-ਅਦਬ ਉਰਦੂ ਦੋਮਾਸਕ ਰਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੂਝਾਨਾਂ ਦਾ ਸਿਆਨ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੋਧਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਤੇ ਭਾਸ਼ਟ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਨਾਟਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਤੇ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਲਗਨ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਬੱਚੇ ਹਾਜ਼ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਕੀਮ ਪੁੰਗਰ ਰਹੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਉਤਸਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ 1995 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘਾੜੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉਚ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੈਲਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਝਾਕਾ ਖੁੱਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਢੁਰਤੀ ਪਰਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਿੰਨ ਵਰਗਾਂ ਵਰਗ ਉੱਠ ਅਨੁਵੰਨ ਜਮਾਤ ਤੱਕ, ਵਰਗ ਅ ਬਾਰਵੀ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਅਤੇ ਵੂੰਗ ਏ ਗ੍ਰੇਜ਼ੂਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੋਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰੇਕ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਹੋਰੇਕ ਵਰਗ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਵਿਭਾਗ ਹੋਰ ਸਾਲ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ 18 ਲੇਖਕਾਂ, ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ (ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ) ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਇਕ ਰਾਗੀ/ਢਾਢੀ, ਇਕ ਲੇਖਕ, ਇਕ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਇਕ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ/ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਟੈਲੀਵਿਜਨ/ਰੇਡੀਓ/ਬੀਏਟਰ/ਨਾਟਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 527 ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਾਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਵਾਲੇ 17 ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਕ, ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 5,00,000/- (ਪੰਜ ਲੱਖ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਥੈਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ' ਪੁਰਸਕਾਰਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ 10,00,000/- (ਦਸ ਲੱਖ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਥੈਲੀ ਆਤੇ ਪਲੇਕ, ਮੈਡਲ ਆਤੇ ਸ਼ਾਲ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਰਵੇਤਮ ਸਾਹਿਤਕਾਰਵੀਆਂ ਛਾਪਾਈ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ ਸਰਵੇਤਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ 21 ਵੱਖ ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਅਧੀਨ ਸਰਵੇਤਮ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਛੇਪੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਵੇਤਮ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਧੀਨ 21,000/-

ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਛਪਾਈ ਪੁਸਤਕਾਰ ਅਧੀਨ 11,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਲੇਬ ਵੀ ਭੇਟਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

330

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਅਨੁਦਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਚੇਣਵੇਂ ਖਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 125 ਪੰਨਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਲਈ 10,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 125 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਲਈ 15,000/- ਰੁਪਏ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਲੇਖਣ ਮਿਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਕੱਢ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਉੱਗੇ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਤੱਕ 70 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਮਿਲਈਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਸਵਿੰਟਜ਼ਰਲੈੱਡ ਦੇ ਇਕਾਇ ਮਲਿਕ, ਰੂਸੀ ਲੇਖਕ ਲੁਡਮੀਲਾ ਖੂਪਲੱਵਾ, ਸਰਦੂਲ ਕਵਾਜ਼ਾ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਾਸੇ, ਮਿੱਤਰ ਰਾਸਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੂਈ, ਪ੍ਰਭਜੇਤ ਕੌਰ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੇਤਮ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਇਲੀਆਸ ਪ੍ਰੁਮਣ ਅਤੇ ਅਬਤੁਲ ਹੁਸੈਨ ਜੰਗਮ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ (ਕਨੇਡਾ) ਦਰਸ਼ਨ ਧੀਰ (ਯੂ.ਕੇ.) ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਭਾਜ ਭਾਸਾ ਐਕਟ 1967 ਅਤੇ ਤਰਮੀਮ ਐਕਟ 2008 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਦੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, ਕੋਡ, ਮੈਨੂਅਲ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਆਦਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਲੱਥਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦਰਤਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੇਂਗੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਵੇਂਕਿ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਸਿਖਿਅਕ, ਦਰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਦਾਲੀ, ਟਾਈਪ ਸਵੈਸਿਖਿਅਕ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਪਦਨਾਮ ਗਲਾਸਰੀ ਆਦਿ ਮੁਫਤ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਦਰ ਮੁਕਾਬਾਂ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਇੰਸਟ੍ਰੂਟਰਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮੂਲ ਯੋਗਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਰਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਤਾਹੀਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਣਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਹਵਾਲਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ 150000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 500 ਦੁਰਲਭ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਥੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਆਂ ਲਈ ਬੈਠ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਫੋਟੋਸਟੋਟ ਯੂਨਿਟ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਰਲਭ ਖਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਡੀ.ਜ਼ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖੇਤ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ ਅਤੇ ਡੀ-ਲਿਟ ਦੇ ਥੀਸਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਛੱਪਵਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤ-ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਤਾਇਕੈਕਟਰੀ ਵੀ ਛੱਪਵਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਹੋਰਨਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਪੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ

ਲਈ ਮਿਲਈਆਂ ਚੁਲਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਚਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਜਿਥੂ ਗਦਰ ਮੁਕਾਮ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਉਚਦੂ ਦੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਕਲਾਸਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਦੂ ਗਾਜ਼ੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰੇ ਸਹਟੀਡਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(33)

ਪੰਜਾਬੀ ਸਪਤਾਹ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਮ੍ਮੁਰਪੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਭਹੂਰ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਉਜਾਹਾਰ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਇਕ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪਤਾਹ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਤੇ ਲੀਮ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦਾਰੇ, ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ, ਅਧਿਆਪਕ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਪਾਠਕ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ, ਲੋਕ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਵੱਲ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਰੁਕ੍ਤੀਪੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਂਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉੱਚ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਣ, ਸਹਿਤਕ ਗੇਸ਼ਟੀਆਂ ਤੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਂਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉੱਚ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਣ, ਸਹਿਤਕ ਗੇਸ਼ਟੀਆਂ ਤੇ ਰੁਕ੍ਤੀਪੱਖ ਚਰਚਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਝਲਕੀਆਂ, ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ, ਸਾਲ ਦੇ ਗਰਵੇਤਮ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

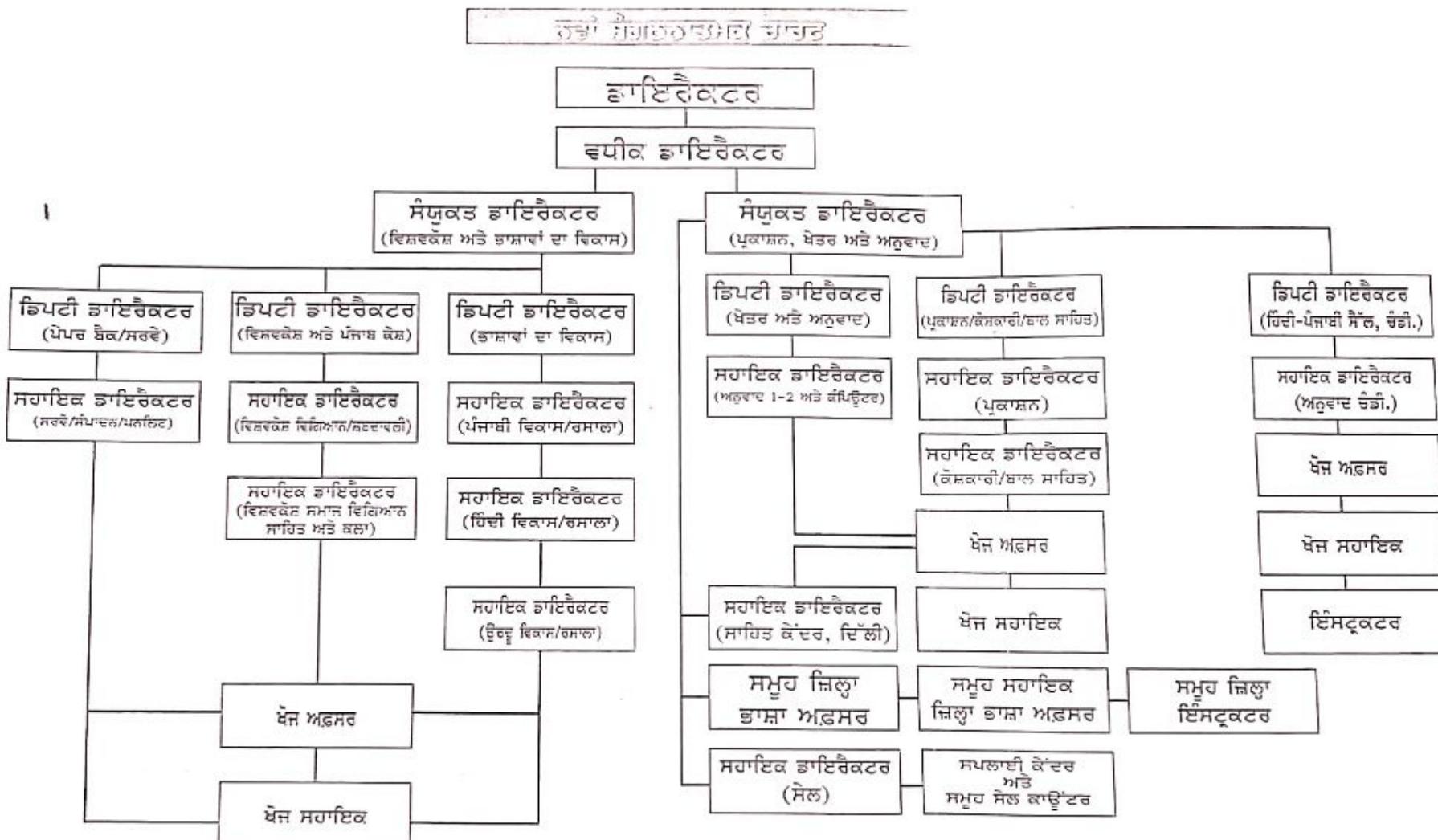
ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁੰਗਰਦੀ ਅਤੇ ਨੈਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੰਗਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦੂਲਤਾ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਗੈਰਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਿਲਈਆਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਿਲਈਆਂ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਕ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੇ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਵਸਨੀਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਮੁਭਾਤਿਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੈਂਦਰਾਬਾਦ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਸ੍ਰੀਨਗਰ, ਸ਼ਿਮਲਾ, ਲਖਨਊ, ਇੰਦੋਰ, ਭੁਪਾਲ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ, ਕਲੱਕਤਾ, ਮੁੰਬਈ, ਅਹੁਮਾਦਾਬਦ, ਜੈਪੁਰ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ, ਹਲਦਵਾਨੀ, ਨੈਨੀਤਾਲ, ਉਦੈਪੁਰ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ 29 ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਿਲਈਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਿੱਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੈਂਹਰਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਤਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਮਾਲ 1996 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪਲਾਨ ਬਜਟ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਫਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ

ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਭਾਗ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਮਲਾਂ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਖੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

3

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ/ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੈਲ ਆਈ.ਡੀ.
1	ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ (ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ)	9914907157	karamjit.Kaur157@punjab.gov.in
2	ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ	ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9464844818	veerpal.Kaur818@punjab.gov.in
3	ਆਲੋਕ ਚਾਵਲਾ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9592309672	imago_cr@hotmail.com
4	ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9041008888	Amrinder.singh881@punjab.gov.in
5	ਅਸਰਫ ਮਹਿਸੂਦ ਨੰਦਨ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9815199380	Asharf.Nandan380@punjab.gov.in
6	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9463370532	harbhajankaurdlofgs@gmail.com
7	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9872002239	dlo.chandigarh@gmail.com
8	ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9463207663	Kanwaljit.Benipal663@punjab.gov.in
9	ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9501002356	Parveen.Kumar356@punjab.gov.in
10	ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9417951503	Pritpal.kaur503@punjab.gov.in
11	ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9517909871	Sukhpreet.kaur71@punjab.gov.in
12	ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	9815915902	tejinder.gill902@punjab.gov.in
13	ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਕਮ-ਸੇਲ ਅਫਸਰ	9815232736	satnam.singh736@punjab.gov.in
14	ਚੰਦਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਜ਼ਿਲਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ	7307402255	chandandeep.kaur255@punjab.gov.in
15	ਮਨਦੀਪ ਸੰਯੁ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਅਫਸਰ	8130433111	theanukler@gmail.com
16	ਬਿਮਲਾ ਰਾਣੀ	ਸੁਪਰਫੁਟ ਗ੍ਰੇਡ-2	9464302244	BimlaRani244@gov.in
17	ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ	ਸੁਪਰਫੁਟ ਗ੍ਰੇਡ-2	9878070762	vipangogna21@gmail.com
18	ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ	ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ (ਪ੍ਰੋਫਿਲਾ)	6280256458	khetar.pblanguages@gmail.com
19	ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ	ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ (ਸਟੈਨੋ)	9779147455	sgurmail040@gmail.com
20	ਅਵਿਨਾਸ਼ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9463119135	kauravinesh3011@gmail.com
21	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9815657398	baldvsingh102@yahoo.com
22	ਹਰਤੇਜ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	8146553707	hartejkaur3706@gmail.com
23	ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9646876587	harvinder.kaur6587@punjab.gov.in
24	ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	8427820513	dlomohali518@gmail.com
25	ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9988210590	jalandhar.dlo@gmail.com
26	ਸੁਦਾਗਰ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9814490961	dloropar327@gmail.com
27	ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ	ਖੋਜ ਇਨਸਟਰਕਟਰ	9646700214	hakamsingh414@gmail.com

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸੌ/ਸ੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੇਥਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
28	ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਖੋਜ ਅਫਸਰ	9417609664	Devinder.kaur664@punjab.gov.in
29	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਖੋਜ ਅਫਸਰ	9878630308	jaspreet7114@gmail.com
30	ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ	ਖੋਜ ਅਫਸਰ	9478336613	lovleen.kaur613@punjab.gov.in
31	ਰਾਬੀਆ	ਖੋਜ ਅਫਸਰ	9814366792	Rabia.792@punjab.gov.in
32	ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਖੋਜ ਅਫਸਰ	6284398493	Surinder.Kaur493@Punjab.gov.in
33	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ	9876193707	Baldev.Singh707@punjab.gov.in
34	ਸੰਜੁ ਬਾਲਾ	ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ	8699339977	Sanju.Bala977@punjab.gov.in
35	ਅਮਰਇੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9464892115	Amarinder.Singh115@punjab.gov.in
36	ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9464145711	arunsaggu018@gmail.com
37	ਬਲਵੀਰ ਰਾਮ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9815828098	balvir.ram30@punjab.gov.in
38	ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9780923100	balvir.singh39@punjab.gov.in
39	ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9815108410	bhagwan.singh410@punjab.gov.in
40	ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	8968844331	0119godisone@gmail.com
41	ਭੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9872229434	bhupinderjit.kaur@punjab.gov.in
42	ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9872207874	bhupinder11169@gmail.com
43	ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9464047454	Dhian.Singh658@punjab.gov.in
44	ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9872309798	shanchauhan2011@gmail.com
45	ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9501164482	Gurmeet.Singh482@punjab.gov.in
46	ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9417735692	kaurharjit9799@gmail.com
47	ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9855743320	singhharjit0633@gmail.com
48	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	8288809988	Harpreet.988@punjab.gov.in
49	ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	8427087779	dломohali518@gmail.com
50	ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	7355390655	Jatinder.Kaur655@punjab.gov.in
51	ਮਧੂ ਬਾਲਾ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9876944759	dlo.chandigarh@gmail.com
52	ਮਹੇਸੁਏਂਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਮਲਾ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9781120333	dломansa520@gmail.com
53	ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9779106110	Manpreet.Kaur110@punjab.gov.in
54	ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	7355390664	navneet.kaur0664@punjab.gov.in

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸ੍ਰੀ/ਸ੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੇਬਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
55	ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9793896175	rajinder.kaur175@punjab.gov.in
56	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9876400719	ranjit.singh932@punjab.gov.in
57	ਸ਼ਬਨਮ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9464043786	shabnam.786@punjab.gov.in
58	ਸਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9814933532	Sharanjeetkaur535@punjab.gov.in
59	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9805464514	dlogurdaspur8@gmail.com
60	ਸਵਰਚਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9646005092	dloropar327@gmail.com
61	ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9464143551	Tirlok.Singh551@punjab.gov.in
62	ਰਿਤੁ ਰਾਣੀ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ	9888474678	Ritu.Rani678@Punjab.gov.in
63	ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ	ਸਟੈਨੇ ਟਾਈਪਿਸਟ	9781418319	hardeepnirman39@gmail.com
64	ਊਸਾ ਰਾਣੀ	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ	9465092305	usha.rani305@punjab.gov.in
65	ਨੇਹਾ ਖੁਰਾਨਾ	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਹਾਇਕ	9815827120	Neha.Khurana120@punjab.gov.in
66	ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9417466906	dlo.sangrur2019@gmail.com
67	ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9915264466	dalipkum.197735@gmail.com
68	ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9915161213	singh.daljit96@gmail.com
69	ਏਕਤਾ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9876242256	Ekta.256@punjab.gov.in
70	ਗਗਨਦੀਪ ਸਰਭਾ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9988550023	gagans42@gmail.com
71	ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9501028237	gagandeep.singh237@punjab.gov.in
72	ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	8427010013	gurmel.singh113@punjab.gov.in
73	ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	8283029571	Harjinder.kaur571@punjab.gov.in
74	ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9814243418	Harmandeep.Kaur418@punjab.gov.in
75	ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9878503555	karanshelly385@gmail.com
76	ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9501033165	jasbirsinghmali68@gmail.com
77	ਕਵਿਤਾ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	7508170503	Kavita.503@Punjab.gov.in
78	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9463387365	dlo.chandigarh@gmail.com
79	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਪਾਲ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	7341125009	manjit_deaf@yahoo.co.in
80	ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9888546527	nirmlad1967@gmail.com
81	ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9988226844	parminder.singh844@punjab.gov.in

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸ੍ਰੀ/ਸ੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
82	ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9872134489	Raj.Kumar489@punjab.gov.in
83	ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9463554022	Ramanpreet.Kaur522@punjab.gov.in
84	ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9517687978	Sarjeet.Kaur978@punjab.gov.in
85	ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9988627880	Saroop.singh880@punjab.gov.in
86	ਸੁਮਨ ਵਰਮਾ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	9463037224	sumanverma473@gmail.com
87	ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ	9517306832	Suresh.Kumar832@punjab.gov.in
88	ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ	ਕਲਰਕ	6239721162	kauravneet2203@gmail.com
89	ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ	ਕਲਰਕ	9465734775	Deepak.kumar775@punjab.gov.in
90	ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	7973105204	GurwinderSingh204@punjab.gov.in
91	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕਲਰਕ	9988294359	Harpreet.Kaur359@punjab.gov.in
92	ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	7307326726	Jasbir.singh726@punjab.gov.in
93	ਜੁਗਲ ਕਿਸੋਰ	ਕਲਰਕ	9914748974	jalandhar.dlo@gmail.com
94	ਜੁਗਮੀਤ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9463317119	Jugmeet.Singh119@punjab.gov.in
95	ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9878361369	Lakhwinder.Singh369@punjab.gov.in
96	ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਕਲਰਕ	7986286190	Mandeep.190@punjab.gov.in
97	ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9464510550	Manjinder.Singh550@punjab.gov.in
98	ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕਲਰਕ	9780408640	Manpreet.singh640@punjab.gov.in
99	ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	7986106881	narvinder205@gmail.com
100	ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9501104213	bv.navdeep.kot@gmail.com
101	ਪਲਵੀ	ਕਲਰਕ	8054746150	Plavi.150@punjab.gov.in
102	ਰਾਹੁਲ	ਕਲਰਕ	8054949172	rahul.572@punjab.gov.in
103	ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9501698993	Ravinder.Singh008@punjab.gov.in
104	ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9041838342	Satvinder.singh342@punjab.gov.in
105	ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9464041987	shamsingh1124@gmail.com
106	ਸਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9814184184	Sharnjit.Singh184@punjab.gov.in
107	ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	7696500752	simranjeet.singh752@punjab.gov.in
108	ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	8837877434	simranjit.singh434@punjab.gov.in

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸ੍ਰੀ/ਸ੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੱਬਾਈਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
109	ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9646257743	sukhdeep.singh43@punjab.gov.in
110	ਸੁਖਮਨੀ ਸਿੰਘ	ਕਲਰਕ	9888169308	sukhmani.singh308@punjab.gov.in
111	ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ	ਕਲਰਕ	9464042950	aaapta1@gmail.com
112	ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ	ਕਲਰਕ	9803711779	Vipan.Singh779@punjab.gov.in
113	ਤੁਸ਼ਾਰ ਸਰਮਾ	ਕਾਪੀ ਹੋਲਡਰ	9872044332	Tushar.Sharma332@punjab.gov.in
114	ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ	ਹੈਸਟੇਚਰ	9888696166	sunil.kumar169@punjab.gov.in
115	ਜਗਮੇਲ ਸਿੰਘ	ਜ਼ਿਲਦਸਾਜ਼	9988307450	pblanguages@hotmail.com
116	ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ	ਚੌਕੀਦਾਰ	9779119455	pblanguages@hotmail.com
117	ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਡਰਾਇਵਰ	9417833197	pblanguages@hotmail.com
118	ਸਿਵ ਲੋਚਨ ਰਾਮ	ਡਰਾਇਵਰ	9463689184	pblanguages@hotmail.com
119	ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ	ਗੈਸਟੈਟਨਰ ਓਪਰੇਟਰ	9780729278	pblanguages@hotmail.com
120	ਗੀਤਾ ਦੇਵੀ	ਦਫਤਰੀ	9023878196	pblanguages@hotmail.com
121	ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	7719696375	dlo.fzr.18@gmail.com
122	ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	7696989007	dlobti.pblanguages@gmail.com
123	ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9780738396	pblanguages@hotmail.com
124	ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9915650256	pblanguages@hotmail.com
125	ਬਿਰੋਦਰ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	8699787199	birendersinghrana@gmail.com
126	ਦਾਨ ਬਹਾਦੁਰ ਰਾਣਾ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9899579822	languages.sahit@gmail.com
127	ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9501553077	dlo.chandigarh@gmail.com
128	ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	7837472021	pblanguages@hotmail.com
129	ਹਰਦੇਵ ਰਾਜ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9988294729	dlogurdaspur8@gmail.com
130	ਹਨੀ ਕੁਮਾਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9878813076	dlo.sbsnagar123@gmail.com
131	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9041185158	jaspreetuksi82@gmail.com
132	ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	8427848277	jalandhar.dlo@gmail.com
133	ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9855248070	jalandhar.dlo@gmail.com
134	ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9888750627	bhashavibag2020fgs@gmail.com
135	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	8146582143	dlo.chandigarh@gmail.com

33

ਲੜੀ ਨੰ.	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸ੍ਤ੍ਰੀ/ਸ੍ਰੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਮੇਬਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
136	ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9464061573	dloropar327@gmail.com
137	ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9592401143	lakhwindersinghpta@gmail.com
138	ਲਾਲ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	8699763199	jairana0123@gmail.com
139	ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9646872905	dlomansa520@gmail.com
140	ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9915432593	pblanguages@hotmail.com
141	ਪਰਵੀਨ ਦੇਵੀ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9876157657	kapurthala.dlo1@gmail.com
142	ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9418426089	langdeptt.hoshiarpur@gmail.com
143	ਰੱਛਾ ਰਾਮ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9501168952	pblanguages@hotmail.com
144	ਰਾਮ ਰਾਮ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9878764202	pblanguages@hotmail.com
145	ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9888155733	dlo.ldh.20@gmail.com
146	ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9915247987	pblanguages@hotmail.com
147	ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	7508908890	dlo.sangrur2019@gmail.com
148	ਸਾਮ ਲਾਲ	ਸੇਵਾਦਾਰ	9888868652	pblanguages@hotmail.com
149	ਵਿਨੇਦ ਕੁਮਾਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ	6239700345	pblanguages@hotmail.com
150	ਵਿਕਾਸ	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ	9780675878	pblanguages@hotmail.com
151	ਅਸੋਕ ਕੁਮਾਰ	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ	977928059	dlo.sbsnagar123@gmail.com
152	ਬਿਕਰਮ ਕੁਮਾਰ	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ	9781275588	pblanguages@hotmail.com
153	ਲਹਿਲ ਚੰਦ	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ	6284568091	dlogurdaspur8@gmail.com
154	ਮਨਥੀਰ ਸਿੰਘ	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ	9041471428	dlo.sangrur2019@gmail.com
155	ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ	9878566058	dlomansa520@gmail.com

 ਛਾਟਿਰਕਟਰ,
 ਭਾਗਥਾ ਵਿਤਾਰਾ, ਪੰਜਾਬ
 ਪਟਿਆਲਾ।

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATAIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

(A)

BILL: GROUP A GPF SALARY

Sr.No.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Allowance			Deduction								Total Ded.	Net Pay	Remarks
					HA	Gross Total	GPFS-S	GIS	IT	LFPB	LIC	DevTax	BL					

Pay Scale: 15600-39100, GP: 6600, No. of Post: 6

Vacant Post: 4

1	KARAMJIT KAUR(235683) DEPUTY DIRECTOR ABVPK0189N 121	34080 6600 2034	63217 8543 0	500 500 0		115474	40000	120	13500			200				53820	61654	
2	VEERPAL KAUR(234900) DEPUTY DIRECTOR ABVPK0068L 119	36570 6600 2159	67087 9066 0	500 500 0		122482	40000	120	10200			200				50520	71962	

Pay Scale: 15600-39100, GP: 5400, No. of Post: 9

Vacant Post: 0

1	AALOK CHAWLA(231887) ASSISTANT DIRECTOR AFGPC4802D 149	29140 5400 1727	53675 7253 0	500 500 0	1000	99195	10000	120	15500			3873	200			29693	69502	
2	AMRINDER SINGH(237633) ASSISTANT DIRECTOR AGEPS9386B 145	32850 5400 1913	59441 8033 0	500 500 0		108637	3500	120	18000			200				21820	86817	
3	HARBHAJAN KAUR(232103) ASSISTANT DIRECTOR ADJPK5382K 110	35220 5400 2031	63123 8530 0	500 500 0		115304	20000	120	13500			1050	200			34870	80434	
4	SUKHPREET KAUR(234115) ASSISTANT DIRECTOR AGAPK4112H 148	28390 5400 1690	52510 7096 0	500 500 0		96086	5000	120	5500			200				10820	85266	

	ASHRAF MEHMOOD NANDAN(234198) ASSISTANT DIRECTOR ABHPN8685J 135	33960 5400 1968	61165 8266 0	500 500 0	1000	112759	8000	120	18000	200	26320	86439	
6	KANWALJIT KAUR(231241) ASSISTANT DIRECTOR ACTPK6622R 112	35220 5400 2031	63123 8530 0	500 500 0		115304	20000	120	10500	200	30820	84484	
7	PARVEEN KUMAR(234125) ASSISTANT DIRECTOR ADBPK3411B 142	28140 5400 1677	52120 7043 0	500 500 0		95381	15000	120	10500	1015	200	26835	68546
8	TEJINDER SINGH GILL(234902) ASSISTANT DIRECTOR AEYPS8510F 147	28140 5400 1677	52121 0 0	500 500 0		88338	15000	120	9500	1761	200	26581	61757
9	PRITPAL KAUR(236353) ASSISTANT DIRECTOR ADBPK4663P 114	35230 5400 2032	63140 8532 0	500 500 0		115334	15000	120	17500	3513	200	36333	79001

Pay Scale: 15600-39100, GP: 5400, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	SATNAM SINGH(232367) ASSISTANT DIRECTOR CUM SALE OFFICER AFKPS6291J 129	35210 5400 2031	63109 0 0	500 500 0		106750	25000	120	16000	2132		200	6863	50315	56435
	Total	392150 67200 22970	713832 80892 0	6000 6000 0	2000	1291044	216500	1440	158200	3893	9451	2400	6863	398747	892297

In words: Eight Lakh Ninty Two Thousand Two Hundred Ninty Seven Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATIALA

(B)

341

Paybill Register for the month of February 2021 (Code: PTL00/0643)

GROUP B GPF SALARY

Sr.No.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Allowance					Gross Total	Deduction							Total Ded.	Net Pay	Remarks
					SGP	FPA	HA	CHA	BA		GPF-S	GIS	IT	LFPB	LIC	DevTax				

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4200, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	NIRMAL KAUR(248970) SUPERVISOR EXAMINATION AFFPK4250A 89	22770 4400 1359	42223 5706 0	500 300 0						77258	15000	60				1209	200	16469	60789
---	---	-----------------------	--------------------	-----------------	--	--	--	--	--	-------	-------	----	--	--	--	------	-----	-------	-------

Pay Scale: 10300-34800, GP: 5000, No. of Post: 40

Vacant Post: 35

1	LOVELEEN KAUR(231687) RESEARCH OFFICER AGWPK4036C 154	29900 5000 1745	54235 7329 0	500 0 0						98709	20000	60	10500				200	30760	67949
2	JASPREET KAUR(234404) RESEARCH OFFICER AGAPK3215B 155	30750 5000 1788	55556 7508 0	500 300 0						101402	20000	60	31000				200	51260	50142
3	SURINDER KAUR(233166) RESEARCH OFFICER AGVPK3222H 152	30870 5000 1794	55743 7533 0	500 300 0						101740	15000	60	14000				200	29260	72480

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4800, No. of Post: 2

Vacant Post: 0

1	BIMLA-RANI(233821) SUPERINTENDENT GRADE II ACAPB9914A 102	22880 4800 1384	43015 5813 0	500 300 700						79392	26000	60	7500				989	200	34749	44643
---	--	-----------------------	--------------------	-------------------	--	--	--	--	--	-------	-------	----	------	--	--	--	-----	-----	-------	-------

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4600, No. of Post: 60

Vacant Post: 58

BALDEV SINGH(234898) RESEARCH ASSISTANT BHNPSS0716E 143	105680 4600 1014	31515 4259 0	500 300 0		1000			58868 15000 60			1625 200 16885	41983	342
SANJU BALA(234262) RESEARCH ASSISTANT AQBPB1759L 150	16800 4600 1070	33256 4494 0	500 300 0					61020 15000 60			293 200 15553	45467	

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3800, No. of Post: 24

Vacant Post: 21

1 AVINASH KAUR(237010) INSTRUCTOR AAXPK3038R 110 DISTRICT LANGUAGE OFFICE HOSHIARPUR	28000 4600 1638	50894 4299 0	500 300 0	150				90381 33000 60	11000		200 44260 46121		
2 RAJWANT KAUR(235912) INSTRUCTOR AEMPK7151G 136 DISTRICT LANGUAGE OFFICE JALANDHAR	28000 4600 1638	50894 6878 120	500 300 0	150				93080 13000 60	11000		200 24260 68820		
3 JATINDERPAL SINGH(234530) INSTRUCTOR AFNPS3609F 115 DISTRICT LANGUAGE OFFICE MOHALI	28000 4600 1638	50894 6878 120	500 300 0	150				93080 15000 60	12500		200 27760 65320		

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3800, No. of Post: 2

Vacant Post: 1

1 HAKAM SINGH(236366) RESEARCH INSTRUCTOR ADXPS5291H 118	28990 4600 1687	52432 7085 0	500 300 0	150		1000		96744 7000 60			200 7260 89484		
---	-----------------------	--------------------	-----------------	-----	--	------	--	---------------------	--	--	----------------------	--	--

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4400, No. of Post: 35

Vacant Post: 16

1 BALVIR RAM(235919) SENIOR ASSISTANT AHRPR2764G 154 DISTRICT LANGUAGE OFFICE JALANDHAR	15870 4400 1014	31500 4257 120	500 300 600					58561 2000 60	8500		200 10760 47801		
--	-----------------------	----------------------	-------------------	--	--	--	--	---------------------	------	--	-----------------------	--	--

BHUPINDERIT KAUR(235122) SENIOR ASSISTANT ACYPK8609F 96	20190	38214	500					70718	10000	60	8000		200	18260	52458	349		
DISTRICT LANGUAGE OFFICE LUDHIANA		4400	5164	300														
	1230	120	600															
3 HARJIT SINGH(235506) SENIOR ASSISTANT AHBPS9913N 128	17710	34360	500					63739	7000	60	4000		200	11260	52479			
DISTRICT LANGUAGE OFFICE AMRITSAR		4400	4643	300														
	1106	120	600															
4 JASWANT SINGH(238158) SENIOR ASSISTANT BORPS3026Q 149	16430	32371	500					60137	8000	60			587	200	8847	51290		
DISTRICT LANGUAGE OFFICE MOHALI		4400	4374	300														
	1042	120	600															
5 RANJIT SINGH(235659) SENIOR ASSISTANT AIYPD2823N 126	17010	33272	500		540			60503	7000	60	7000		200	14260	46243			
DISTRICT LANGUAGE OFFICE FARIDKOT		4400	2810	300														
	1071	0	600															
6 SUKHDEV SINGH(235886) SENIOR ASSISTANT BAYPS2636D 108	19790	37592	500					1270	68837	10000	60	12500		200	22760	46077		
DISTRICT LANGUAGE OFFICE GURDASPUR		4400	3175	300														
	1210	0	600															
7 RAJINDER KAUR(231716) SENIOR ASSISTANT AWCPK9464A 142	15840	31453	500					58355	20000	60			1854	200	22114	36241		
	4400	4250	300															
	1012	0	600															
8 ARUN KUMAR(233859) SENIOR ASSISTANT ARTPK9564H 150	16430	32371	500					300	60317	3500	60			1633	200	5393	54924	
	4400	4374	300															
	1042	0	600															
9 MANPREET KAUR(233249) SENIOR ASSISTANT ADBPK3446N 152	16430	32371	500					60017	10000	60			5511	200	15771	44246		
	4400	4374	300															
	1042	0	600															

	BHUPINDER SINGH(234135) SENIOR ASSISTANT JACWPS0566M 104	26620 4400 1551	48205 6514 0	500 300 600					88690	10000	60	7000		2160	200	19420	69270	345
11	BHUPINDER SINGH(229234) SENIOR ASSISTANT AIHPS7702A 100	21850 4400 1313	40793 5513 0	500 300 600					75269	27500	60	5500		3419	200	36679	38590	
12	GURMEET SINGH(229257) SENIOR ASSISTANT AYWPS6621H 124	17710 4400 1106	34360 4643 0	500 300 600					63619	6000	60			487	200	6747	56872	
13	DHIAN SINGH(233836) SENIOR ASSISTANT AIAPS7379E 121	17710 4400 1106	34360 0 0	500 300 600					58976	10000	60		1161		200	11421	47555	
14	SHABNAM (225223) SENIOR ASSISTANT AFKPS6294P 106	19620 4400 1201	37327 5044 0	500 300 600					68992	18000	60	5000			200	23260	45732	
15	AMARINDER SINGH(233184) SENIOR ASSISTANT BJUPS9117G 133	15950 4400 1018	31625 4274 0	500 300 600		1000			59667	10000	60			3137	200	13397	46270	
16	HARPREET SINGH(233847) SENIOR ASSISTANT AKHPM1112A 135	15820 4400 1011	31422 4246 0	500 300 600					58299	8000	60	17800			200	26060	32239	
17	HARJIT KAUR(229348) SENIOR ASSISTANT BIXPK3559E 148	15820 4400 1011	31422 4246 0	500 300 600					58299	11000	60			2042	200	13302	44997	
18	JATINDER KAUR(234401) SENIOR ASSISTANT CGSPK6720R 143	15820 4400 1011	31422 4246 0	500 300 600					58299	3000	60	6500			200	9760	48539	

AIRLOK SINGH(233852) SENIOR ASSISTANT BFAPS7143N 147	15820	31422	500						58299	5000	60			3481	200	8741	49558
---	-------	-------	-----	--	--	--	--	--	-------	------	----	--	--	------	-----	------	-------

346

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4400, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	RITU RANI(234140) SENIOR SCALE STENOGRAPHER AJJPR8158A 140	15920	31577	500					58580	20000	60			200	20260	38320
---	---	-------	-------	-----	--	--	--	--	-------	-------	----	--	--	-----	-------	-------

Pay Scale: 10300-34800, GP: 4200, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	GURMAIL SINGH(232945) SUPERVISOR STENOGRAPHY AOQPS7743L 138	20630	38587	500					70673	8000	60			200	8260	62413		
	Total	657630	1246683	16000	600	540	3000	300	1270	2290520	408000	1920	179300	1161	28427	6400	625208	1665312

In words: Sixteen Lakh Sixty Five Thousand Three Hundred Twelve Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATTIALA

(C)

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

GROUP C GPF SALARY

Sr.N	Name o. Designation	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Allowance			Deduction					I	Net Pay	Remarks
					FPA	DRV-A	Gross Total	GPFS	GIS	IT	LIC	DevT ₂			
Pay Scale: 10300-34800, GP: 3600, No. of Post: 33															
Vacant Post: 15															
1	DALJIT SINGH(235230) JUNIOR ASSISTANT CBFPS519E 163	13960 3600 878	27288 3688 0	500 250 500			50664	6000	30			200	6230	44434	
2	HARMANDEEP KAUR(232029) JUNIOR ASSISTANT ABOPK6199F 153	15270 3600 944	29325 3963 0	500 250 500			54352	19200	30			200	19430	34922	
3	RAMANPREET KAUR(232119) JUNIOR ASSISTANT AGJPK2786L 137	14550 3600 908	28206 3812 0	500 250 500			52326	1500	30			200	1730	50596	
4	RAJ KUMAR(231325) JUNIOR ASSISTANT BZXPK6024R 160	16310 3600 996	30941 4181 0	500 250 500			57278	6000	30		645	200	6875	50403	
5	HARJINDER KAUR(235533) JUNIOR ASSISTANT ASBPK3809J 162	13960 3600 878	27288 3688 0	500 250 500			50664	5000	30		1450	200	6680	43984	
6	SAROOP SINGH(235126) JUNIOR ASSISTANT CMRPS4588N 161	13960 3600 878	27288 3688 0	500 250 500			50664	10000	30		3311	200	13541	37123	

JALIP KUMAR(233867)
JUNIOR ASSISTANT
3LQPK5058L
166

	13450	26496	500	830		50060	6000	30		200	6230	43830
	3600	3581	250									
	853	0	500									

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3200, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1 USHA RANI(234270)
LIBRARIAN
AODPR1808Q
156

	19650	35510	500			65052	13000	30	4500	200	17730	47322
	3200	4799	250									
	1143	0	0									

Pay Scale: 5910-20200, GP: 2400, No. of Post: 2

Vacant Post: 0

1 SHIV LOCHAN RAM(233284)
DRIVER
ATEPR1687B
155

	11750	21990	500		2070	42640	12000	30		200	12230	30410
	2400	2972	250									
	708	0	0									

Pay Scale: 5910-20200, GP: 2400, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1 SUNIL KUMAR(234284)
RESTORER
BLNPK1751K
157

	13180	24211	500			44992	6500	30		4891	200	11621	33371
	2400	3272	250										
	779	-0	400										

Total	146040	278543	5000	830	2070	518692	85200	300	4500	10297	2000	102297	416395
	33200	37644	2500										
	8965	0	3900										

In words:Four Lakh Sixteen Thousand Three Hundred Ninety Five Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

(D) 349

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATTIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

Bill: GROUP D GPF SALARY

Sr.N	Name o. Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Allowance					Gross Total	Deduction			Net Remarks Pay			
					WA	FPA	HA	CAL	BA		GPFD	GIS	LIC	FA	DevTax	WHEAT	ROP-DT

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	SURJIT KUMAR(233716) GESTETNER OPERATOR BLNPK1750J 146	13390 1900 765	23761 3211 0	500 250 300	60					44137	15500	15	2063		200	934	18712	25425
---	---	----------------------	--------------------	-------------------	----	--	--	--	--	-------	-------	----	------	--	-----	-----	-------	-------

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	JAGMEL SINGH(234189) BOOK BINDER CMMPS3379C 137	13810 1900 786	24414 3299 0	500 250 300	60	320	1000			46639	12000	15	212	1400	200	934	14761	31878
---	--	----------------------	--------------------	-------------------	----	-----	------	--	--	-------	-------	----	-----	------	-----	-----	-------	-------

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post: 65

Vacant Post: 44

1	ANGREJ SINGH(248499) PEON DTEPS9916R 143 DISTRICT LANGUAGE OFFICE FEROZEPUR	9110 1650 538	16721 1977 0	500 0 0	60		1000			31556	5000	15			200		10000	15215	16341
2	HARDEV RAJ(235891) PEON ACPPR0528R 131 DISTRICT LANGUAGE OFFICE GURDASPUR	14890 1900 840	26092 2204 0	500 250 300	60				856	47892	7000	15			200		7215	40677	
3	KARNAIL SINGH(235929) PEON BAOPS3107D 121 DISTRICT LANGUAGE OFFICE JALANDHAR	14810 1900 836	25968 3509 100	500 250 300	60					48233	10500	15			200		10715	37518	

4	PARVEEN DEVI(235633)	14490 1900 820	25471 2151 0	500 250 300	60						45942		15			200			215	45727
	PEON AIFPD6581J 134 DISTRICT LANGUAGE OFFICE KAPURTHALA																			350
5	RACHHA RAM(233723)	12930 1900 742	23047 3114 0	500 250 300	60						42843	7500	15	277	1400	200	934	10326	32517	
	PEON BALPR7398G 144																			
6	SHAM LAL(233277)	12180 1650 692	21493 2904 0	500 250 300	60						40029	6000	15	1927	1400	200	934	10476	29553	
	PEON AFGPL2645R 162																			
7	LAKHWINDER SINGH(233257)	11770 1650 671	20855 2818 0	500 250 300	60						38874	5000	15	698	1400	200	934	8247	30627	
	PEON CMRPS4587D 164																			
8	JASPREET SINGH(233261)	11130 1650 639	19860 2684 0	500 250 300	60	310					37383	9000	15	2136		200	934	12285	25098	
	PEON CMPPS4577K 156																			
9	RAJWINDER SINGH(234146)	11120 1650 639	19845 2682 0	500 250 300	60						37046	7000	15		1400	200		8615	28431	
	PEON CMRPS4597P 154																			
10	GEETA DEVI(237209)	13340 1900 762	23683 3200 0	500 250 300	60						43995	16000	15	652	1400	200	934	19201	24794	
	PEON ATMPD3642C 147																			

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post:3

Vacant Post: 2

1	RAGHU-RAM(233719) PEON CUM MALI ATJPR3240F 145	12930 1900 742	23047 3114 0	500 250 300	60						42843	10000	15	1311	1400	200	934	13860	28983
---	---	----------------------	--------------------	-------------------	----	--	--	--	--	--	-------	-------	----	------	------	-----	-----	-------	-------

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post:22

Vacant Post: 20

351

1	LEHAL CHAND(235899) SWEEPER CUM CHOWKIDAR AAMPC7760K 91 DISTRICT LANGUAGE OFFICE GURDASPUR	16050 1650 885	27506 2323 0	500 250 300	60	210	400	902	51036	3000	15	1400	200	934	5549	45487	
2	ASHOK KUMAR(235297) SWEEPER CUM CHOWKIDAR AONPK4678P 142 DISTRICT LANGUAGE OFFICE SHAHEED BHAGAT SINGH NAGAR	13710 1900 781	24259 1639 0	500 250 300	60		400		43799	7000	15	1400	200		8615	35184	
	Total	195660 27000 11138	346022 40829 100	7500 3500 4200	900	840	2000	800	1758	642247	120500	225	9276	12600	3000	8406	10000
																	164007
																	478240

In words:Four Lakh Seventy Eight Thousand Two Hundred Forty Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

F-(B)

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATAIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

Bill: GROUP B CPF SALARY

Sr.N o.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Gross Total	Deduction					Total Ded.	Net Pay	Remarks
						GIS	NPS-E	IT	LIC	DevTax			
1	DEVINDER KAUR(233907) RESEARCH OFFICER ARRPK6272E 111002376262	18970 5000 1199	37250 5034 0	500 300 0	68253	60	6242	20000		200	26502	41751	
2	RABIA (231317) RESEARCH OFFICER AGXPR5473M 110002376270	18970 5000 1199	37250 5034 0	500 300 0	68253	60	6242	25000		200	31502	36751	
Pay Scale: 10300-34800, GP: 5000, No. of Post:40													
Vacant Post: 35													
Pay Scale: 10300-34800, GP: 4800, No. of Post:2													
Vacant Post: 0													
3	VIPAN KUMAR(233173) SUPERINTENDENT GRADE II ABSPG8026D 110092376268	21440 4800 1312	40777 5510 0	0 300 700	74839	60	6833	23500	3090	200	33683	41156	
	Total	59380 14800 3710	115277 15578 0	1000 900 700	211345	180	19317	68500	3090	600	91687	119658	

In words:One Lakh Nineteen Thousand Six Hundred Fifty Eight Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

(353)

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATAIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

Bill: GROUP C CPF SALARY

Sr.N o.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	Allowance								Deduction						Net Remarks Pay		
		BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	HA	BA	DRV-A	AP	Gross Total	GIS	NPS-E	IT	LFPB	LIC	DevTax	Total Ded.		
1	GAGANDEEP SINGH(235923) JUNIOR ASSISTANT CONPS5359K 110084178433 DISTRICT LANGUAGE OFFICE JALANDHAR	13450 3600 853	26496 3581 100	500 250 500					49330	30	4440	18000			200	22670	26660	
2	JASBIR SINGH(235501) JUNIOR ASSISTANT BHJPS1976E 110072376272 DISTRICT LANGUAGE OFFICE AMRITSAR	15840 3600 972	30210 4082 100	500 250 500				105	56159	30	5062				200	5292	50867	
3	GURJEET SINGH(233271) JUNIOR ASSISTANT CKMPS6930D 11002376267	15840 3600 972	30210 0 0	500 250 500					51872	30	5062		1021	3745	200	10058	41814	
4	SARBJEET KAUR(233881) JUNIOR ASSISTANT BTQPK4886G 110092376271	14720 3600 916	28469 3847 0	500 250 500					52802	30	4771				886	200	5887	46915
5	MANJIT SINGH SPAL(229361) JUNIOR ASSISTANT BIDPS3339G 110052376273	14550 3600 908	28206 3812 0	500 250 500	1100				53426	30	4726				2373	200	7329	46097
6	GURMEL SINGH(234500) JUNIOR ASSISTANT ECVPS0966Q 110062376278	15100 3600 935	29060 3927 0	500 250 500					53872	30	4870	19000		1344	200	25444	28428	

As on 26/02/2021

354

	SUMAN VERMA(233138)	15060	28998	500																					
	JUNIOR ASSISTANT	3600	3919	250																					
	AJLPV9475A	933	0	500																					
	110072376269																								
8	GAGAN DEEP SHARMA(230515)	14490	28113	500																					
	JUNIOR ASSISTANT	3600	3799	250																					
	DRKPS5971Q	905	0	500																					
	110093117337																								
10	EKTA (233897)	13450	26496	500																					
	JUNIOR ASSISTANT	3600	0	250																					
	AAKPE6114D	853	0	500																					
	110044339978																								
11	PARMINDER SINGH(380112)	13440	26480	500																					
	JUNIOR ASSISTANT	3600	3578	250																					
	CJKPS2167K	852	0	500																					
	110152441057																								

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3600, No. of Post: 3

Vacant Post: 2

1	SURESH KUMAR(383201)	10300	20979	500																					
	JUNIOR SCALE STENO	3200	2835	250																					
	FTRPK9878D	675	0	400																					
	110121964188																								

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3200, No. of Post: 33

Vacant Post: 15

9	KAVITA (225309)	13450	26496	500																					
	JUNIOR ASSISTANT	3600	3581	250																					
	DQOPK3870D	853	0	500																					
	110024145050																								

Pay Scale: 10300-34800, GP: 3200, No. of Post: 33

Vacant Post: 12

1	HARPREET KAUR(366629)	10300	20979	500																					
	CLERK	3200	2835	250																					
	FTRPK4604P	675	0	400																					
	110131549914																								

35

	AKHWINDER SINGH(416766)	12950	25098	500					46598	30	4206				200	4436	42162	
	CLERK	3200	3392	250														
	FMMPS9825N	808	0	400														
	110063991696																	
3	NAVDEEP SINGH(394602)	13440	26480	500					48753	30	4437				200	4667	44086	
	CLERK	3600	3131	250														
	FOZPS2620C	852	0	500														
	110192656404																	
	DISTRICT LANGUAGE OFFICE																	
	FEROZEPUR																	
4	RAVINDER SINGH(387603)	11560	22937	500					42685	30	3844				200	4074	38611	
	CLERK	3200	3100	250														
	CGCPS5132F	738	0	400														
	110074351487																	
5	SHAM SINGH(233873)	10710	21617	500		730			39929	30	3622				200	3852	36077	
	CLERK	3200	1826	250														
	ESRPS8093E	696	0	400														
	110043117334																	
	DISTRICT LANGUAGE OFFICE																	
	GURDASPUR																	
6	VIKRAMJEET KUMAR(145694)	13440	25859	500					47975	30	4333				200	4563	43412	
	CLERK	3200	3494	250														
	BUHPK7366R	832	0	400														
	110094569119																	
7	VIPAN KUMAR(231068)	10710	21617	500					40294	30	3622				939	200	4791	35503
	CLSRK	3200	2921	250														
	CUMPK2693F	696	0	400														
	110022376283																	
8	RAHUL (235672)	10710	21617	500					39199	30	3622				200	3852	35347	
	CLERK	3200	1826	250														
	BCRPR1412H	696	0	400														
	110062376281																	
	DISTRICT LANGUAGE OFFICE																	
	FARIDKOT																	
9	SHARANJIT SINGH(233718)	10710	21617	500					40294	30	3622				1097	200	4949	35345
	CLERK	3200	2921	250														
	BMFPS6142F	696	0	400														
	110082376280																	

Pay Scale: 5910-20200, GP: 2400, No. of Post: 2

Vacant Post: 0

NARINDER SINGH(237224) DRIVER GALPS5125R 111007197349	9074 2400 574	17831 2410 0	500 250 0		2070		35109	30	2988				200	3218	31891	356
--	---------------------	--------------------	-----------------	--	------	--	-------	----	------	--	--	--	-----	------	-------	-----

Pay Scale: 5910-20200, GP: 1900, No. of Post: 5

Vacant Post: 4

1 TUSHAR SHARMA(232145) COPY HOLDER FUHPS2948H 110004145051	7750 1900 483	14997 2027 0	500 250 0				27907	30	2513				200	2743	25164	
Total	291044 76300 18373	570862 66844 200	11500 5750 9600	1100	730	2070	105	1054478	690	95657	37000	1916	29334	4600	169197	885281

In words: Eight Lakh Eighty Five Thousand Two Hundred Eighty One Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATAIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

CPF (D)

351

Bill: GROUP D CPF SALARY

Sr.N o.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	Allowance					Deduction								Net Remarks Pay
		BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	WA	Gross Total	GIS	NPS-E	LFPB	LIC	FA	DevTax	WHEAT	Total Ded.	

Pay Scale: 4900-10680, GP: 1650, No. of Post: 65

Vacant Post: 44

1	KAMAL KISHORE(235493) PEON CTBPK7838L 111003117331 DISTRICT LANGUAGE OFFICE JALANDHAR	7460 1650 456	14158 1913 100	500 250 300	60	26847	15	2372				200		2587	24260
2	PAWAN KUMAR(237014) PEON BMUPK9324E 110023117335 DISTRICT LANGUAGE OFFICE HOSHIARPUR	7460 1650 456	14158 1196 0	500 250 300	60	26030	15	2372		1620		200		4207	21823
3	RAJEEV SHARMA(235131) PEON CHUPS0980E 110013117330 DISTRICT LANGUAGE OFFICE LUDHIANA	7460 1650 456	14158 1913 100	500 250 300	60	26847	15	2372				200		2587	24260
4	VINOD KUMAR(338311) PEON CSUPK7428J 110033021325	7460 1650 456	14158 0 0	500 250 300	60	24834	15	2372	478		1400	200	934	5399	19435
5	HARBANS KAUR(233146) PEON BLPPK8926E 110032376274	8860 1650 526	16333 0 0	500 250 300	60	28479	15	2737	552		1400	200	934	5838	22641
6	PARMINDER KAUR(231052) PEON BLPPK8925H 110012376275	8870 1650 526	16348 0 0	500 250 300	60	28504	15	2739	552	2278	1400	200	934	8118	20386

7	BALBIR KAUR(234154) PEON CNEPK5300G 110002376284	7460 1650 456	14158 0 0	500 250 300	60	24834	15	2372	478			200	3065	21769	
8	BIRENDER SINGH(232081) PEON EPVPS0060A 110063117333	7460 1650 456	14158 1913 0	500 250 300	60	26747	15	2372		1371		200	3958	22789	
9	LAL SINGH(231081) PEON ESTPS4635C 110083117332	7460 1650 456	14158 0 0	500 250 300	60	24834	15	2372	478 -		1400	200	934	5399	19435
10	HONEY KUMAR(235309) PEON FPRPK5077Q 110042376279 DISTRICT LANGUAGE OFFICE SHAHEED BHAGAT SINGH NAGAR	7740 1650 470	14593 986 0	500 250 300	60	26549	15	2445			1400	200	4060	22489	
	Total	77690 16500 4714	146380 7921 200	5000 2500 3000	600	264505	150	24525	2538	5269	7000	2000	3736	45218	219287

In words: Two Lakh Ninteen Thousand Two Hundred Eighty Seven Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATTIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

CPF-(C)
Fixed

Bill: GROUP C CPF FIXED SALARY

Sr.N o.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	Allowance		Deduction			Total Ded.	Net Pay	Remarks
					DCR	Gross Total	GIS	NPS-E	LFPB			
1	AVNEET KAUR(441342) CLERK DZAPK9502H 110135129157	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279		1309	11483	
2	DEEPAK KUMAR(421087) CLERK HDWPK1932H 110134059410	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279		1309	11483	
3	GURWINDER SINGH(421171) CLERK DCRPS9859F 110164067237	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279		1309	11483	
4	JASBIR SINGH(421119) CLERK GETPS6759M 110114059411	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279		1309	11483	
5	JUGMEET SINGH(421554) CLERK BZQPJ7973P 110144067238	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279	4198	5507	7285	
6	MANDEEP KAUR(421045) CLERK IRNPK3557E 110143896428	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279		1309	11483	
7	MANJINDER SINGH(394046) CLERK CLEPS8138L 110132590747	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277	12792	30	1279	4198	5507	7285	

8	MANPREET SINGH(420987) CLERK KRNPS0295F 110114059408	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277 12792	30	1279	1309	11483
9	PALVI (421164) CLERK BCGPP9951G 110114063958	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277 12792	30	1279	1309	11483
10	SIMRANJEET SINGH(421182) CLERK INTPS9454Q 111104063959	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277 12792	30	1279	1309	11483
11	SIMRANJIT SINGH(421054) CLERK EAPPS2380E 111104059409	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277 12792	30	1279	1309	11483
12	SUKHDEEP SINGH(428143) CLERK HNLPS5061L 110114275873 DISTRICT LANGUAGE OFFICE LUDHIANA	10300 0 515	0 0 0	0 0 0	12277 12792	30	1279	1309	11483

Fixed/Tenure,No. of Post:2

Vacant Post: 1

1	NEHA KHURANA(384791) LIBRARY ASSISTANT DSKPK5859L 110152543037	5910 0 296	0 0 0	0 0 0	13947 14243	30	1424	1454	12789
	Total	129510 0 6476	0 0 0	0 0 0	161271 167747	390	16772	8396 25558	142189

In words:One Lakh Forty Two Thousand One Hundred Eighty Nine Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

DIRECTOR LANGUAGE
HEAD OFFICE PATAIALA

Paybill Register for the month of February 2021 (DDOCode: PTL00/0643)

CPF-(D)
Fixed

Bill: GROUP D CPF FIXED SALARY

Sr.N o.	Name Designation PAN No. GPF/CPF/EPF No. Posting Office	BP GP IR	DA HRA CCA	Med-A Mob-A Con	DCR	Gross Total	Allowance			Deduction			Net Pay	Remarks
							GIS	NPS-E	FA	Total Ded.				

Fixed/Tenure, No. of Post: 65

Vacant Post: 44

1	ANIL KUMAR VERMA(414284) PEON FPBPK9638K 110183436649	4900 0 245	0 0 0	0 0 0	8777	9022	15	902		917	8105	
---	--	------------------	-------------	-------------	------	------	----	-----	--	-----	------	--

Fixed/Tenure, No. of Post: 1

Vacant Post: 0

1	RANJIT KUMAR VERMA(437922) CHOWKIDAR HFSPK3974R 110134795747	4900 0 245	0 0 0	0 0 0	8777	9022	15	902		917	8105	
---	---	------------------	-------------	-------------	------	------	----	-----	--	-----	------	--

Fixed/Tenure, No. of Post: 2

Vacant Post: 1

1	VIKAS (395489) SWEEPER BBBPV6450L 111102257449	4900 0 245	0 0 0	0 0 0	8777	9022	15	902	1400	2317	6705	
	Total	14700 0 735	0 0 0	0 0 0	26331	27066	45	2706	1400	4151	22915	

In words: Twenty Two Thousand Nine Hundred Fifteen Only

DIRECTOR LANGUAGE DEPARTMENT PUNJAB PATIALA

ਪੀ.ਆਈ.ਓ./ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ. ਦੀ ਸੂਚਨਾ

ਦਫਤਰ ਦਾ ਨਾਂ	ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ (ਸਰਵਸੀ/ਸੀਮਤੀ)	ਅਹੁਦਾ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ./ ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	ਮੇਬਾਇਲ ਨੰ.	ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ.
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ	ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ	ਐਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ	0172-2742680	pshe@punjab.gov.in
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ	ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ (ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ)	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9914907157	karamjit.Kaur157@punjab.gov.in
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ	ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ	ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9464844818	veerpal.Kaur818@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9855743320	singhharjit0633@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਬਠਿੰਡਾ	ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9501002356	Parveen.Kumar356@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਬਠਿੰਡਾ	ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9872309798	shanchauhan2011@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9872002239	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9815657398	baldvsingh102@yahoo.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਦਿੱਲੀ	ਮਨਦੀਪ ਸੰਘ	ਵਿਸੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਅਫਸਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	8130433111	theanukler@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟ	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9876400719	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟ ਦਾਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9463370532	harbhajankaurdlofgs@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਡਾਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9814933532	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ					-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9805464514	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	ਅਵਿਨਾਸ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9463119135	kauravinesh3011@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਜਲੰਧਰ	ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9988210590	jalandhar.dlo@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਕਪੂਰਥਲਾ	ਹਰਤੇਜ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	8146553707	hartejkaur3706@gmail.com
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	ਭੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9872229434	bhupinderjit.kaur@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਮਾਨਸਾ	ਸੁਖਪੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9517909871	Sukhpreet.kaur71@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਮਾਨਸਾ	ਮਹੇਸੁਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਸਲਾ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9781120333	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ	ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9463207663	Kanwaljit.Benipal663@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ	ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	8427820513	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਪਟਿਆਲਾ	ਚੰਦਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	7307402255	chandandeep.kaur255@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਪਟਿਆਲਾ	ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9646876587	harvinder.kaur6587@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਰੂਪਨਗਰ	ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9872002239	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਰੂਪਨਗਰ	ਸੁਦਾਗਰ ਸਿੰਘ	ਇਨਸਟਰਕਟਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9814490961	-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਸੰਗਰੂਰ	ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ	ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ	ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9815232736	satnam.singh736@punjab.gov.in
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰ ਸੰਗਰੂਰ	ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ	ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ-ਕਮ-ਸੇਲ ਅਫਸਰ	ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ.	9815108410	bhagwan.singh410@punjab.gov.in

ਨੋਟ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਈ.ਓ./ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਓ. ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਸਥਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ,
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ।

ਕ੍ਰਮ ਨੰ.	ਸਕੀਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ ਸਾਲ 2019-20	ਸੋਧੇ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ ਸਾਲ 2019-20	ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖਰਚੇ
1.	ਐਲ.ਏ.-01, ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪਤਾਹ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ।	1,50,00,000-00	1,50,00,000-00	ਨਿਲ
2.	ਐਲ.ਏ.-02, ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ	2,00,00,000-00	2,00,00,000-00	ਨਿਲ
3.	ਐਲ.ਏ.-03, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਉਰਦੂ ਅਕਾਦਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	1,00,00,000-00	1,00,00,000-00	51,32,775-00
4.	ਐਲ.ਏ.-05, ਵਿਭਾਗੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ	20,00,000-00	00	ਨਿਲ
5.	ਐਲ.ਏ.-07, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ	30,00,000-00	00	ਨਿਲ
6.	98- ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ	00	30,00,000-00	29,94,188-00
ਕੁੱਲ ਜੋੜ		5,00,00,000	4,80,00,000	81,26,963-00

Page
02/03/2021 03-03-21

ਡਿਕੀ ਤਾਜ਼ੀਕਾਰਾ (੯੫),
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਕੌਇਰੈਕਟਰ,
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ।

ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਾਲ: 2019-20

ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

(36)

1. ਪਿਛੇਕੜ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਮੰਡਾਲ ਲਈ 1948 ਵਿਚ 'ਮਹਿਕਮਾ ਪੰਜਾਬੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਵਿਭਾਗ 1957 ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ। ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਇਮਾਰਤ ਜੋ 'ਭਾਸ਼ਾ ਭਵਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਆਸਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਠਾਠ-ਬਾਠ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭਿਆਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਸਥਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ, ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਉਚਦੂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਜਨਨੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਦੋ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤ੍ਰੈ-ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਸ਼, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਸ਼ਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਕਲਾਸਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਰੁਚਨਵਾਂ ਦੇ ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਐਡੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਰਵੇਖਣ, ਬਾਲ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਲਿੰਪੀ-ਅੰਤਰਣ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਏਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਮਾਸਕ ਅਤੇ ਉਚਦੂ ਦਾ ਦੇ ਮਾਸਕ ਰਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਇਸ ਮਿਆਰੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 18 ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ/ਕਲਾਕਾਰਾਂ/ਲੇਖਕਾਂ/ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ/ਰਾਗੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਚਾਰਟ (ਸਕੱਤਰੇਤ ਪੱਧਰ)

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ

ਮੁੱਖ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ

ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ

ਵਿਸੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ

ਸੁਪਰਫੌਂਟ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੈੱਲ

ਡਾਇਰੈਕਟਰੇਟ ਪੱਧਰ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਇਕ ਇਨਸਟਰੋਕਟਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਲਈ ਇਕ ਕਲਰਕ/ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਭਾਗੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਸੈੱਲਾਈ ਲਾਉਣਾ, ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਵੇਕਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਧੀਨ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈੱਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੀ ਸੈੱਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਟਰ ਦਾ ਅਂਗੂੜੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੈੱਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹਿੰਦੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਸੈੱਲ,

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਬੋਰਡਾਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨਾ, ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲੇਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਅਮਲ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (1)

ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (2)

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (6)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ (25)

ਸੇਲ ਅਫਸਰ (1)

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਆਲੋਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ ਅੰਤਕਾ ਦੇ ਤੇ ਸਮਲ ਹੈ।

3. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਚਾਰਟ (ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤਰੱਕੀ)

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਸਬੰਧੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਨਾਨ ਪਲਾਨ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ	ਨਾਨ-ਪਲਾਨ (ਰਕਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ)	ਪਲਾਨ (ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿਚ)
2019-20	11,98,46	81.27
ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਰਣੀ		
2017-18	12,56,37	276.54
2018-19	8,32,45	25.80
2019-20	11,98,46	81.27
ਉਕਤ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਨ-ਪਲਾਨ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2018-19 ਨਾਲੋਂ 03,66,01 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਅਤੇ ਪਲਾਨ ਸਕੀਮ ਵਿਚ 55.47 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਏ।		

ਵਿਜਨ, ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਟੀਚੇ

ਉ) ਵਿਜਨ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਸਥਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ, ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰਮਾਨ ਪਿਆਚੀ ਬੋਲੀ ਉਹਦੂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਜਨਨੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ / ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅੱਨ-ਲਾਈਨ ਸਿਖਲਾਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅ) ਮਿਸ਼ਨ

ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਲਣ ਨੂੰ ਸਹਕਾਰੀ, ਅਰਥ-ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਲੋੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ

ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਨਾਉਣਾ, ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਵਿਭਾਗੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਡਿਜ਼ਟਲੀਕਰਣ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕ ਸਤਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਲ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੋਰ ਦੇਣਾ।

ਈ) ਟੀਚੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ/ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਤੋਰਨਾ ਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਹੈ।

ਝ) ਪਾਲਿਸੀ

ਉਦੇਸ਼

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਸਥਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ/ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਫੈਜਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ, ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਜਨਨੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਮੱਗਰੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼/ ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਬਾਲ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ, ਅਨੁਵਾਦ, ਸਰਵੇ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ 18 ਸ਼੍ਰੇਮਈ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ 17 ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ।

ਆਉਟ ਪ੍ਰੁੱਟ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 10, ਹਿੰਦੀ ਦੇ 01 ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 03 ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ 5000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਪਚਿਵਾਰਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 01, ਹਿੰਦੀ ਦੇ 02 ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 05 ਨੂੰ 2500/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗਰੀਬ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪਾਉਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਝ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ:

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼/ ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼
2. ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ
3. ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
4. ਬਾਲ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ
5. ਅਨੁਵਾਦ
6. ਪੱਧਰ ਬੈਕ
7. ਸਰਵੇ
8. ਸੰਪਾਦਨ/ਲਿਪੀਅੰਤਰਣ/ਪਨਲਿਟ
9. ਸ਼੍ਰੇਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰ/ਸਰਵੇਤਮ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ
10. ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਹਰ)
11. ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ/ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ
12. ਖੇਤਰ
13. ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ
14. ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ
15. ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ(ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ)

16. ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ)
17. ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਰੂਪਰੇਖਾ / ਵਰਨਣ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼/ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ 1975 ਵਿਚ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਬਿਊਟਿਕਿਆ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਉਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਨੂੰ 20 ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ 17 ਜਿਲਦਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 13 ਜਿਲਦਾਂ ਛੱਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਛੱਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਆਉਟ ਆਫ ਸਟਾਕ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜਿਲਦਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਵੀ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਲਦ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ, ਚੌਥੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਜਿਲਦ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਦੇ ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ 'ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਭੂਗੋਲ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਧਰਮ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਨਿੱਗਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਜਿਲਦਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

2. ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ

ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਬਣਨ ਨਾਲ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੋਸ਼ 1981 ਤੱਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਛੇ ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ 'ਪੰਜਾਬੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਫੇਰ ਲੱਖ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੋਸ਼ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼' ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਪੱਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੇ ਪੋਠੇਗਾਰੀ ਕੋਸ਼ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਭਾਸ਼ੀ, ਬਹੁ ਭਾਸ਼ੀ ਕੋਸ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਛੋਲੀ ਵਿਚ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ ਕੋਸ਼, ਉਰਦੂ-ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ-ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਕੋਸ਼ ਆਦਿ। ਪੰਜਾਬੀ-ਉਰਦੂ ਕੋਸ਼, ਫੇਰਾਗੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਸ਼-ਮੈਟਰਿਕ ਪੱਧਰ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਡਲ ਕੋਸ਼ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

3. ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਨ 1963 ਵਿਚ ਇਲਾਕਾਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸਿਰਜਣ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਮਿੱਥੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ। ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਰਟਸ ਦੇ 34 ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਾਸਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੇਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਬਨਸਪਤੀ-ਵਿਗਿਆਨ, ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਭੂ ਵਿਗਿਆਨ, ਭੂਗੋਲ, ਗਾਇਤ੍ਰ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ, ਇਤਿਹਾਸ, ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਿਖਿਆ, ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਿਆ, ਖੇਡੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੰਗੀਤ, ਲਾਲਿਤ ਕਲਾ, ਵਣ-ਵਿਗਿਆਨ, ਪਦਨਾਮ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ (ਜਿਲਦ-1) ਆਦਿ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਮਹਿਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਸਰੀਆਂ ਦੀ ਵੈਟਿੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਸਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਘੋਡੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

4. ਬਾਲ ਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ

ਬਾਲ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡਾ ਵਿਹਾਸ, ਆਮ ਵਾਕਵੀਅਤ ਸੀਰੀਜ਼, ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ, ਸਚਿੱਤਰ ਨਰਸਰੀ ਸੀਰੀਜ਼, ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਚਿੱਤਰ ਸਾਹਿਤ ਸੀਰੀਜ਼, ਸੰਫਰਨਮਾ ਸੀਰੀਜ਼, ਜੀਵਨੀ ਸੀਰੀਜ਼, ਸਾਹਸ ਤੇ ਬੀਰਤਾ ਸੀਰੀਜ਼, ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਸੀਰੀਜ਼, ਭਾਹਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸੀਰੀਜ਼, ਕਿੱਤਾ ਸੀਰੀਜ਼, ਖੇਡ ਸੀਰੀਜ਼, ਜੀਵਨ ਜਾਹ ਸੀਰੀਜ਼, ਕੈਮੀ ਏਕਤਾ, ਆਦਰਸ ਸੀਰੀਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਬਾਲ ਕਲਾਸਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਰਵਾਇਤੀ ਤੇ ਨਵੀਨ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਥੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ।

ਸਾਡੇ ਤੀਰਥ ਆਸਥਾਨ ਆਦਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੀਗੀਜ਼ ਅਧੀਨ 600 ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਗੀਜ਼ ਅਧੀਨ ਲਗਭਗ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ 69

5. ਅਨੁਵਾਦ

ਅਨੁਵਾਦ ਭਾਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਾਗਕੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਲਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੌਰ ਬਦਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟਾਂ, ਕੇਡਾਂ, ਮੈਨੂਅਲਾਂ, ਫਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਕਲਾਸਕੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕ ਸੈਲੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕ ਸੀਮਤ ਧਾਰਾ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰੋਤੇ ਲਗਾ ਸਕਣ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਨੁਵਾਦ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕਲਾਸਕੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਕੰਮ ਅਰੰਭਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 215 ਕਲਾਸਕੀ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਫਾਰਸੀ, ਉਰਦੂ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਮਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਹਨ, ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸਪੀਅਰ, ਮਿਲਟਨ, ਬੇਕਨ, ਜਾਨਸਨ, ਗਾਲਜ਼ਵਰਦੀ, ਟੀ.ਐਸ ਈਲੀਅਟ, ਬੈਨਜਾਨਸਨ ਆਦਿ ਵਰਗੀ ਕਲਾਸਕੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸਾਲ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮਾਣਪੋਸ਼ਾ ਗਾਵਰਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. ਪੇਪਰ ਬੈਕ

ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮੁਰੂਆਤ ਸਾਲ 1981 ਵਿਚ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭਰਪੂਰਤਾ ਬਖਸ਼ਦੀ, ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।

ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਗੀਜ਼ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੇਖਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 55 ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

7. ਸਰਵੇ

ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਤਿਆਚਾਰਕ ਸਰਵੇਖਣ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਕੀਮ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਲ 1969 ਤੋਂ ਸਰਵੇ ਦਾ ਕੰਮ ਅਗੰਤੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਵੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਲੇਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਪੇਤਰ ਦੇ ਪੁਹਾਤਨ, ਇਤਿਹਾਸ, ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਪੱਖਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 45 ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 02 ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਕੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਸੰਪਾਦਨ/ ਲਿਪੀ ਅੰਤਰਛ/ਪਨਾਲਿਟ

ਸੰਪਾਦਨ ਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲੇਕ-ਪ੍ਰਿਜ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਸੰਪਾਦਨ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਚੇਰੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਕੇ ਆਮ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਥੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸਾਤੀਆਂ ਰਚਨਾਵਲੀਆਂ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਪਾਦਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 110 ਪੁਸਤਕਾਂ

ਭਾਵ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਤੇ ਡੀ.ਲਿਟ ਦੇ ਥੀਸਿਜ਼, ਦੁਰਲਭ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲਾ ਅਨੁਭਵ ਆਦਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਏ ਹਨ।

1970-71 ਵਿਚ ਲਿੱਪੀ ਅੰਤਰਣ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪਾਦਨ/ਲਿੱਪੀ ਅੰਤਰਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਹੁੰਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 27 ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

9. ਸੌਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰ/ਸਰਦੇਤਮ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ 17 ਸੌਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬਾਬੀ 17 ਸੌਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਲਈ 05-05 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪਲੇਕ, ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਲ 2014 ਤੱਕ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਵੰਨਗੀ ਲਈ 21,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਪਲੇਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਵਧੀਆ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ 11,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਪਲੇਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

10. ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਜਾਮ(ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ)

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪਤਾਹ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਪਤਾਹ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਜਾਮ, ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ, ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਆਦਿ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਿਵਸ, ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਆਦਿ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਜਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਢੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁਣ ਤੱਕ 29 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

11. ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਇਹ ਪੈਨਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਆਮਦਨ 1000/- ਰੁਪਏ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜੀਵਨ ਨਿਰਧਾਰ ਲਈ 5000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿਆਬ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ/ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉੱਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 1000/- ਰੁਪਏ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜੀਵਨ ਨਿਰਧਾਰ ਲਈ 2500/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਾਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਛਪਵਾਉਣ ਹਿਤ ਮਾਲੀ ਗਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਰੜੇ ਲਈ 125 ਪੰਨਿਆਂ ਤੱਕ 10,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 125 ਤੋਂ ਉਪਰ ਪੰਨਿਆਂ ਲਈ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਚੁੱਟੀਆਂ ਅਜਿਹੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਲਿੱਗਰ ਪੋਸ਼ਾਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਜਟ ਉਪਰੰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

12. ਖੇਤਰ :

ਗਜ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ, 1967 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ (ਤਰਮੀਮ) ਐਕਟ 2008 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ(ਪੰਜਾਬੀ/ ਹਿੰਦੀ ਮੈਲ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹੂਹ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜ ਕੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਣਾ।

ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਪੋਟਾਂ ਕੋਤਾਹੀਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚੁੱਪ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਨੁਸਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸੀਪਲ ਸਕਤਰਾਂ/ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀਗਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(31)

ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਬੇਧ ਪਰੀਖਿਆ

ਸਰਕਾਰੀ ਮੇਵਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪੱਧਰ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਾਲ ਵਿਚ 04 ਵਾਰ (ਮਾਹਾਚ, ਜੂਨ, ਸਤੰਬਰ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ) ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰਤ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੜਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਨੋਂ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ/ਤੇਜ਼ਗਤੀ/ਸਪੇਸਲ ਸ੍ਰੈਟੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਸੈਕਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਲ ਵਿਚ 02 ਵਾਰ ਘੌੜ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਿਆ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14. ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ

ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਉਰਦੂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਲ ਵਿਚ 02 ਵਾਰ 06-06 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ “ਉਰਦੂ ਆਮੋਜ਼” ਦੇ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ 400 ਲੱਗਭਗ 200-300 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

15. ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗ੍ਰਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ)

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗ੍ਰਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

16. ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ 03 ਵਰਗਾਂ (ਤੇ, ਅ, ਏ) ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਪਲੇਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

17. ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਵਿਭਾਗ ਹੁਣ ਤੱਕ 1500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਟਾਕ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਚੀਪ੍ਰਿੰਟ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵੀ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਦੜਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੜਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਦੜਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਰੀ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਾਗਰਮਾਂ/ਗੋਲਿਆਂ ਆਦਿ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਾਨਿਕਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕ) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਯੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਸ਼ਾਨੇ

ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਕਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਨਿਭਾਤਰ ਚਲਦਾ ਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਜਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਮੁੱਖ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੂਚਕ/ਪੰਨਾ ਨੰ: 4 ਤੋਂ ਲਾਗੂ

ਉ) ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ (2018-19) ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀਖਿਆ:

- ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਕਾਰੀ ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 322 ਦਫਤਰ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੁਤਾਹੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਸਵਕੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਜਿਲਦਾਂ ਆਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼ ਦੇ 910 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਪ ਰੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਸਵਕੋਸ਼ ਜਿਲਦ-18 ਅਤੇ ਜਿਲਦ 4 (ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ) ਦੀਆਂ 221 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਲਦ 15 ਤੇ 16 ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਹੀਜ਼ ਦੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼, ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ ਦੇ 3048 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਪ ਰੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸਥਦਾਵਲੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ 408 ਨਵੀਆਂ ਟਰਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਗਲਾਸਰੀਆਂ ਦੇ 951 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੂਪ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 03 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, 05 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਰਤਿਆਂ ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ, ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 05 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 152 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੂਪ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ। ਮਿਤੀ 12.10.2018 ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ) ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।
- ਸੰਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 03 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ/ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਸਤਕ ਘਾਵਾ ਬਲਵੰਤ : ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਰਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਸਤਕ ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ : ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਰਚਨਾ ਦੇ 104 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੂਪ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ।
- ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਦੀਆਂ 03 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 09 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਖਰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ/ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 151 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਪ ਰੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਸਰਵੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 02 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 07 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 1491 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਪ ਰੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ/ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮੈਟਰ ਦੋਂ 832 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ, 264 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ 1362 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੂਪ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ। ਉਕੱਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਣਯੋਗ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ/ਹਿੰਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਮਿਤੀ 24.08.2018 ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਿਵਸ, ਮਿਤੀ 14.09.2018 ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ, ਮਿਤੀ 01.11.2018 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਅਤੇ 21.02.2019 ਨੂੰ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿਤੀ 17.10.2018 ਨੂੰ ਜਨ ਸਾਹਿਤ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰੈ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।
- ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੇਲਿਆਂ/ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਮੌਕੇ 04 ਪ੍ਰਾਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ/ਸੇਲ ਕਾਊਂਟਰ ਲਗਾਏ ਗਏ।
- ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ 13 ਲੱਖ 20 ਹਜ਼ਾਰ 923 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 10, ਹਿੰਦੀ ਦੇ 01 ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 03 ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ 5000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਉਹਦੂ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਕਲਾਸ਼ਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਰਿਪੋਟ ਅਧੀਨ 02 ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ 202 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਉਰਦੂ ਆਮੇਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ।
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ, ਸਾਰਟਹੈਂਡ, ਅਧਿਗੈਨ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸ਼ਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ 530 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਗੁਲਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 2281 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ।

- ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦਸਵੀਂ ਪੱਧਰ) ਦੀ 04 ਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਕੁੱਲ 173 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 02-02 ਲੋੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰਿਤ ਪਹਿਵਾਰਾ ਨੂੰ 2500/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿਮਾਬ ਨਾਲ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- ਵਿਭਾਗੀ 04 ਮਹੀਨਵਾਰ ਰਸਾਲਿਆਂ ਜਨ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਸੌਂਰਭ ਅਤੇ ਪੜਾਜੇ ਅੰਦਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਵਿਭਾਗੀ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ 358 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅ) ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀਖਿਆ:

ਭਾਸਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀਚਿਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਨਾ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਈ ਵਾਰ ਬਜਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਾਪੜੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਰੰਤਰ ਘਟ ਰਹੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

੩. ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ/ਨਤੀਜੇ: (2019-20)

ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਿਆਨਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ :

ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼- ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀ ਅਧੀਨ ਜਿਲਦਾਂ ਲਈ 'ਲੱ ਅੱਖਰ ਦੀਆਂ 84 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਿਲਦ-17 ਲਈ 254 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੂਦ (ਦੂਜੀ ਪੜਤ) ਪੜੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਲਦ-18 ਲਈ 540 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਪੋਜਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 850 ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼-ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼ ਜਿਲਦ-2 ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਦਾਉਣ ਲਈ 250 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਸ਼ ਜਿਲਦ-1 ਦੇ 250 ਪੰਨਿਆਂ (ਟਾਈਪ ਪੰਨੇ-750) ਦੀ ਕੰਪੋਜਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ- ਪੁਸਤਕ 'ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' ਦੇ 1289 ਪੰਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਈਨਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੀ ਪੜਤ ਦੇ ਪਰੂਦ 2322 ਸਟੈ. ਪੰਨੇ ਪੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਦੇ 1500 ਸਟੈ. ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਚੈਕ ਕੀਤਾ, ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਕੁਝੀਜ਼ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਲ ਗਿਆਨ- ਪੁਸਤਕਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਥਾ, ਬਾਬਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛਣਕਣਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਛਾਪਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੁਸਤਕ "ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ" ਅਤੇ 10 ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 836 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਦ ਰੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 08 ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ 463 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਨੁਵਾਦ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ/ਬੋਰਡਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਲਰ ਦੇ 1016 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 362 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗੋਥ ਅਤੇ 1406 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਦ ਰੀਡਿੰਗ/ਸਿਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਜਟ ਮੈਸਨ ਦੌਰਾਨ ਮਾਛਯੋਗ ਗਲਚਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਾਸ਼ਦ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੇਪਰ ਬੈਕ- ਪੇਪਰ ਬੈਕ ਦੀਆਂ 06 ਪੁਸਤਕਾਂ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਚੇਣਵੀਆਂ ਵਾਰਾਂ, ਆਦਿ ਬੀੜ, ਰੱਤਾ ਸਾਲੂ, ਬਲਚਾਨ ਸਾਹਨੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਵਿਧਾਨ: ਐਸ ਤਰਸੇਮ ਅਤੇ ਕਲਾਮ ਥੁੱਲੇ ਸਾਹ) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਛਾਪਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵੱਖ-ਵੱਖ 05 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 680 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰੂਦ

ਹੀਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 05 ਖਚਿਆਂ ਦੀ 744 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਰਵੇ- ਸਰਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 04 ਪੁਸਤਕਾਂ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੇਪੀ, ਫੇਰਹਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਬਟਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਰ ਸਿੰਘ) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀਆਂ ਛਪਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਛੱਪਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 05 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 1132 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਦ ਹੀਡਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਰਵੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ 222 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਪੈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੰਪਾਦਨ/ਪਨਲਿਟ/ਲਿਪੀਆਂਤਰਣ- ਪੁਸਤਕ "ਜੰਗਲ ਦੇ ਦਾਵੇਦਾਹ" ਦੇ ਖਹੜੇ ਦੀ ਹੀਡਿੰਗ/ਸੋਧ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਛਪਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ। ਪੁਸਤਕ "ਹਿਮਜ਼ ਆਫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ" ਵਿਚ ਦਰਜਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ 513 ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕੀਤਾ/ਦਰੁਸਤੀ ਕੀਤੀ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੰਗ- ਵਿਭਾਗੀ ਰਸਾਲੇ ਜਨ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ 12-12 ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਪੈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ ਡਿਜਾਇਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਰਵੇ ਅਤੇ ਬਾਲ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਕੰਪੈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਲਣ- ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ/ਅਰਥ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ/ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ 320 ਦਫਤਰਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 08 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ (ਜਲੰਧਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਰੂਪ ਨਗਰ, ਮੋਗਾ, ਮੁਹਾਲੀ, ਬਠਿੰਡਾ, ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਬੋਧ ਪ੍ਰੀਖਿਆ- ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਾਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਬੋਧ (ਦੱਸਵੇਂ ਪੱਧਰ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ 303 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ 5,96,000/- ਰੁਪਏ (ਪੰਜ ਲੱਖ ਛਿਆਨਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

ਸਟਾਨੋਗ੍ਰਾਫੀ/ਟਾਈਪ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਸਿਖਲਾਈ- ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਫਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ 357 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ, 361 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ, 116 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਹਾਈ ਸਪੀਡ, ਅਤੇ 29 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਕੇਤ ਲਿਪੀ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 857, 983, 379, 02 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੁਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ/ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ। ਅਤੇ 37,37 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੁਮਵਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ।

ਟਾਈਪ/ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਰਿਪੋਟ ਆਧੀਨ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 01,79,650/- ਰੁਪਏ (ਇਕ ਲੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਛੇ ਸੌ ਪੰਜਾਬ ਰੁਪਏ) ਫੀਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੁਸਤਕ "ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸੰਕੇਤ ਲਿਪੀ:ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ-ਉਤਤ" ਦੇ 120 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ/ਫਾਈਨਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ- ਪੁਸਤਕਾਂ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੇਪੀ, ਫੇਰਹਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਬਟਾਲਾ (04 ਪੁਸਤਕਾਂ) ਦੀ ਛਪਾਈ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਛਪਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ 29 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਤੇ ਸਤੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਿਖਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੱਗਭੱਗ 60 ਪੁਸਤਕਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪੈਨਿੰਗ ਲਈ ਅਲਾਟ ਹਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖਾਪਤੀ/ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ- ਵਿਭਾਗੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੋਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 931 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(375)

ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ- ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ 20,22,671/- (ਵੀਹ ਲੱਖ, ਬਾਈ ਹਜ਼ਾਰ, ਡੇ ਮੌਕੇ ਇਕੱਤਰ ਰੂਪਏ) ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ-ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੇਲਿਆਂ, ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, ਦੋਰਾਨ 11 ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸਮਾਗਮ- ਮਿਤੀ 28 ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਚ "ਤੈ-ਭਾਸ਼ੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ", 14 ਅਗਸਤ 2019 ਨੂੰ "ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਿਵਸ" ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ, 13 ਸਤੰਬਰ 2019 ਨੂੰ "ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ" ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ, 01 ਨਵੰਬਰ 2019 ਨੂੰ "ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ" ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ "ਮਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ" ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ)- ਵਿਭਾਗ ਦੇ 16 ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਗ ਉ, ਅ ਅਤੇ ਈ ਦੇ ਸੰਵੂਲ/ਕਾਲਜ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ) ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ/ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਸਾਹੇਤ ਸਿਰਜਣ/ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ- ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ 15 ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣ (ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਲੇਖ) ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ) ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਹਰੇਕ ਵੰਨਗੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਇਨਾਮ/ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਰਾਜਿਆਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ- ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਸਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੋ "ਜਨ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ", ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ "ਪੰਜਾਬ ਸੌਰਭ ਅਤੇ ਪਰਵਾਜੇ ਅਤੇ ਅਨੇਕ" ਦਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੈਨਸ਼ਨ- ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 10, ਹਿੰਦੀ ਦੇ 01 ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 03 ਲੋੜਵੰਦ/ਨਿਰੁਪਨ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ 5000/- ਰੂਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਲੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ/ਆਸ਼ਾਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ- ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 01, ਹਿੰਦੀ ਦੇ 02 ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ 05 ਲੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ/ਆਸ਼ਾਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2500/- ਰੂਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਊਹਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ- ਰਿਪੋਟ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨਵਰੀ-ਜੂਨ ਮੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਦਰ ਮੁਕਾਮਾਂ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਚੁਲਾਈ-ਦਸੰਬਰ ਮੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 12 ਸਦਰ ਮੁਕਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉਹਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਣੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ 199 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ (31+118) ਨੂੰ ਉਹਦੂ ਆਮੈਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ।

ਭੋਜਕ, ਵਿੱਤੀ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਗਿਣਾਤਮਕ ਵੇਰਵੇ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ

- ਅ) ਗਿਣਾਤਮਕ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
- ਇ) ਨੀਤੀ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।
- ਸ) ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਧਨ ਸੰਚਾਰ, ਮੀਡੀਆ, ਸੂਚਨਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਆਨਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

316

7. ਸੰਸਥਾਗਤ ਮੁੱਦੇ: ਚੁਣੌਤੀਆਂ/ਬਦਲਾਵਾਂ/ਸੁਧਾਰਾਨਤੀਜੇ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ
8. ਮੁਲਾਂਕਣ: ਸਵੇਟ (SWOT) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: (ਸਾਰਿਥਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰਿਆਂ, ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਖਤਰੇ):
- (ੳ) ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ:

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਘਟ ਰਹੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਗਲੇ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਹੁਣ 25% ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੈਪਰੇ ਚਾੜਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਜਟ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ।

- ਅ) ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਾਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ:

ਵਿਭਾਗ ਵਿਖੇ ਮੈਜ਼ੂਦ ਅਮਲਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਬਖੂਬੀ ਜ਼ਿੰਗੇਵਾਹੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਗਥਾਵਾਂ ਅਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਨੇ ਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਬੜੇ ਹੀ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

- ਇ) ਸਰਵੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਵਾਪੂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਗੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

9. ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੋਮਿਆਂ ਲਈ ਸੁਝਾਓ:

ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਲਈ ਰਣਨੀਤਕ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਟੀਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਫੰਡਿੰਗ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਆਦਿ:

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਗਭਗ 1500 ਤੋਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹੁਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਸਟਾਕ ਵਿਚ ਮੈਜ਼ੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਰਲਭ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਬੁਕਸ ਹੁਪਾਂਤਰਨ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ/ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

- ਉ) ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ (ਇੱਕ ਸਾਲ):

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 35 ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ, ਮਰਦੇਤਾ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਨਸ਼ਨ/ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

- ਅ) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ (ਦੋ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ):

ਉਕਤ ਉ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਸਕੀਮਾਂ ਉਲੰਗਣਾ।

- ਇ) ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨੀਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਣ:

ਉਕਤ ਉ, ਅ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ।

- 10) ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਗੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ:

ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

- 11) ਅੰਤਿਕਾ:

ਉ. ਵਿਭਾਗੀ ਅਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ- ਅੰਤਿਕਾ ਉ

ਅ. ਵਿਭਾਗੀ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਤ, ਭਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ- ਅੰਤਿਕਾ ਅ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
ਕਾਰੋਬਾਰ 276
ਨਿਮੋਂ 12/6/2020
ਹਿੰਦੂਪਟਿਆਲਾ
ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ)
ਅਧਿਕਾਰਤ

317
10/6/2020

ਪਿੰਡ ਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / ੪੪੫

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 2/6/2020
3/6/2020

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਪ੍ਰਮੰਨਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਵਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ
ਸੇਮਈ ਪ੍ਰਤਸ਼ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਮੁਕੀਮਾਂ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ
ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:-

ੴ) ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ:

1. ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
2. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ	ਵਾਈਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ; ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਮੈਂਬਰ
4. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਮਾਇੰਦਾ	ਮੈਂਬਰ
5. ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	ਮੈਂਬਰ
6. ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਮੈਂਬਰ
7. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੈਸਟ, ਸੈਕਟਰ-16 ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	ਮੈਂਬਰ
8. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ	ਮੈਂਬਰ
9. ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ	ਮੈਂਬਰ
10. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ	ਮੈਂਬਰ
11. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦਿੱਲੀ	ਮੈਂਬਰ
12. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਹਜ਼ਿ)	ਮੈਂਬਰ
13. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਸੇਈ)	ਮੈਂਬਰ
14. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ	ਮੈਂਬਰ
15. ਪ੍ਰਧਾਨ/ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ	ਮੈਂਬਰ
16. ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ	ਮੈਂਬਰ/ਕਨਵੀਨਰ

ੴ) ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ :-

1. ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
2. ਡਾ. ਆਤਮਜੀਤ, ਨਾਟਕਕਾਰ
3. ਸ. ਵਰਿਆਮ ਸੰਤੂ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ
4. ਡਾ. ਜੋਗ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ
5. ਡਾ. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
6. ਡਾ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੫, ਚੌਥੇ ਥਾਂ, ੫੫੫੦੦੧
7. ਸ. ਮਨਮੋਹਣ ਬਾਵਾ, ਨਾਵਲਕਾਰ
8. ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਲੇਕ ਗਾਇਕ :-

9. ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ(ਪੰਜੀ ਬਾਣੀ), ਪਟਿਆਲਾ, ਪ੍ਰਾਨੂ ਨਗਰ, ੫੫੫੦੦੧
10. ਸ੍ਰੀ ਬਲਕਾਰ ਸਿੱਧੂ, ਬਠਿੰਡਾ।
11. ਸ੍ਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ, 412 ਫੇਜ਼-3 ਏ, ਮੋਹਾਲੀ

ਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ

12. ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਪੀਮਾਨ, ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਫਿਰੋਜਪੁਰ
13. ਡਾ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਪਟਿਆਲਾ
14. ਡਾ. ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ, (ਰਿਟਾਂ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਉਰਦੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ:-

15. ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ, ਪ੍ਰੀਸ਼ਟਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ, ਅਮਰਗੜ੍ਹ
16. ਸਰਦਾਰ ਪੰਛੀ
17. ਅਜੀਜ਼ ਪਰਿਹਾਰ

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ

18. ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਬੁਮਾਰ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
19. ਮੈਡਮ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਿਟਾਈਰਡ, ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ।
20. ਡਾ. ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਜੌਸੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਅਖਬਾਰਾਂ/ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

21. ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
  22. ਸ. ਹਰਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਅਜੀਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
  23. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- ਕਲਾ, ਸਾਇੰਸ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਚਿਕਿਤਸਾ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਪਹਿਆਵਰਣ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
24. ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
  25. ਸ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਪੀ.ਆਰ.ਓ. (ਰਿਟਾਂ) ਪਟਿਆਲਾ।
  26. ਸ. ਕਰਨਲ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲਾ, ਮੋਹਾਲੀ।
  27. ਡਾ. ਮੇਘਾ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਾਲੀ।
  28. ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
  29. ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। A+10, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਮੁਖ ਮੁਖ

ਨਿਯਮ

1. ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ
2. ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇੱਕਤਰਤਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ/ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਤੇ
3. ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਟੀ.ਏ./ਡੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਸੇ
4. ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕਤਰਤਾ 1000/-
5. ਰੁਪਏ ਮਾਣ-ਤੱਤਾ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ-ਏ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਟੀ.ਏ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
6. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲੋੜ ਪੈਣ ਜਾਂ ਸਮਝਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ
7. ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 02.06.2020

ਪਿ. ਅ. ਨੰ: 6/28/2017-2 ਸਿ.ਸੈਲ / 886

ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰੀਬੀ ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਤੇਜ਼ੇ ਹੋਏ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਰਾਮ ਕੌਰ
(ਰਾਮ ਕੌਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ)

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 2/6/2020

ਤੇਜ਼ੀ ਵਿਖੇ ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਰਾਮ ਕੌਰ
ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਪੰ.ਅ.ਨੰ: 6/28/2017-2 ਸਿ.ਸੈਲ/ ੪੪੭

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ੩/੬/੨੦੨੦
3/6/2020

ਊਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਰਾਮ ਕੌਰ
ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਮਿੱਖਿਆ

੩੩੯

ਭਾਗ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ,
277
1 ਨੰਬਰ 12/6/2020
ਡਿਸਪੈਟਚਰ ਅਤੇ
ਮਿਤੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ)
ਅਧਿਸੂਚਨਾ

31802
6
10.6.2020

380

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿ.ਸੈਲ / 908

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 4/6/2020

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿ.ਸੈਲ / 885-887, ਮਿਤੀ 2/3.6.2020 ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਭਾਗ-ਅ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰ: 15 (ਉਚੁੰਦੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ) ਤੇ ਦਰਜ ਮੈਂਬਰ ਡਾ: ਮੁਹੰਮਦ ਜਮੀਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂ ਤੇਜ਼ੀ

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 04.06.2020

(ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ ਆਈ.ਏ.ਐਸ)

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 4/6/2020

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ: 6/28/2017-2 ਸਿ.ਸੈਲ / 909

ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਤੇ ਲੋੜੀਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹਾਲਾਂ ਤੇਜ਼ੀ

ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: +4/6/2020

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ: 6/28/2017-2 ਸਿ.ਸੈਲ / 910

ਉਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿੱਚ ਡਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਹਾਲਾਂ ਤੇਜ਼ੀ

ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ,
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
ਨੰਬਰ 352
ਮਾਰਚ 2020
ਦੇਵਾਂ ਮਿਤੀ: 8/7/2020
ਫਾਈਲ ਨੰ: 1219

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ)
ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਲਈ 16

8/7/2020
588

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2ਸਿੱ.ਸੈਲ / 1219

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 6/7/2020

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ; ਪੱਤਰ ਨੰ: 6/28/17-2ਸਿੱ.ਸੈਲ/885-887, ਮਿਤੀ 2/3.6.2020 ਰਾਹੀਂ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸ਼ੈਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ
ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਭਾਗ-ਅ
ਦੇ ਲੜੀ ਨੰ: 19 (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ) ਤੇ ਦਰਜ ਮੈਂਬਰ ਦਾਂ ਨਾਂ ਮੈਡਮ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਿਟਾਇਰਡ,
ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਡਾ: ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਐਸੇਸੀਏਟ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ,
ਪਟਿਆਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

1.7.2020

ਰਾਹੂਲ ਭੰਡਾਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ।

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2ਸਿੱ.ਸੈਲ / 1210

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 6/7/2020

ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: ਤਾਲਮੇਲ-
2020/278, ਮਿਤੀ 9.6.2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ
ਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਜਾਵੇ।

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2ਸਿੱ.ਸੈਲ / 1211

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 6/7/2020

ਉਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਕ੍ਰਮ ਨੰ ੮੩, ੨
ਫੁਲਾਤਾ, ਪੰਜਾਬ,
ਡਾਈਸੀ ਨੰ: ੫੭੦.....
ਨਿਵਾ. ੧੮/੧੧੨੫ ਫੂ.....
ਫਿਲੋਲ ਨੰ: .....
ਨੰਬਰ: .....

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ)

31802 ੬
21.9.2020

46

383

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਪਿੰਡ ਨੰ: 6/199/92-2 ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ / 1749

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ
ਸਾਲ 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 ਅਤੇ ਸਾਲ 2020 ਲਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕਰੀਨਿੰਗ
ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:-

- ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਸਨ ਬੁੱਟਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ), ਨਾਭਾ;
- ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੋਸਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- ਡਾ. ਜੋਗ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ;
- ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਉਰਦ ਪੰਮੀ ਬਾਈ, ਪਟਿਆਲਾ;
- ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਧੀਮਾਨ, ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ;
- ਸਰਦਾਰ ਪੰਡੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ;
- ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ;
- ਡਾ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ;
- ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਲੀ, ਪਟਿਆਲਾ;
- ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ;
- ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾਊ, ਮੋਹਾਲੀ;
- ਸ. ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਜਲੰਧਰ;
- ਡਾ. ਮੇਘਾ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਾਲੀ।

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

8.9.2020

ਚਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ।

ਪਿੰਡ ਨੰ: 6/199/92-2 ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ / 1750

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਉਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪ੍ਰੈਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ (ਸਪਾਰਨ) ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਪਿੰਡ ਨੰ: 6/199/92-2 ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ / 1751

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਉਤਾਰਾ ਫਾਈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਟ ਮਿਤੀ 11.8.2020 ਦੇ
ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ
ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

4

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸਾ, ਪੰਜਾਬ,
ਫਿਲੋਗ੍ਰਾਫਿਕ
ਪਿਛੇ... 21/9/2020
ਕਿਮਤੀ ਨੰ: .....
95/-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ)

47
31/8/2020
21/9/2020
384

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਪਿੰਡੀ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 1752

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪੁਰਵਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ; ਪੱਤਰ ਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 885-887, ਮਿਤੀ 2/3.6.2020 ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਢੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਨਾਮਜਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:-

1. ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਡਾ. ਮਨਮੇਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾਊ, ਮੋਹਾਲੀ।
2. ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਰਾਗੀ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਸ. ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਲੰਧਰ।
3. ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਢਾਡੀ / ਕਵੀਸਰ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬੁਹੀ, ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ ਬੁਹੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਨਾਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ / ਰੇਡੀਓ / ਫਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਰਮਲ ਰਿਸੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ, ਮੋਹਾਲੀ।

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

8.9.2020

ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ।

ਪਿੰਡੀ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 1753

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਮਿਤੀ 11.8.2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮੌਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਦੀਆਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਿੰਡੀ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 1754

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 15/9/2020

ਉਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪ੍ਰਾਈਂਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਰਾਜਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ੴ

੩੪੫

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ)

ਅਧਿਸੁਚਨਾ

ਪਿ.ਅੰਨੰ। /28/17-2ਸਿ.ਸੈਲ।/610

ਮਿਤੀ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ੨੧/੪/੨੦੨੦

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ;ਪੱਤਰ ਨੰ;6/28/17-2ਸਿ.ਸੈਲ/885-887, ਮਿਤੀ 2/3.6.2020 ਰਾਹੀਂ ਝਾਗ ਵਿਖਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸੋਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਛੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੇਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਸੁਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਸੁਚਨਾ ਦੇ ਤਾਗ-ਅਥ ਦੇ ਲੜੀ ੧;14 (ਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ) ਤੇ ਦਰਜ ਮੌਬਦ ਦਾ ਨਾ ਢਾ: ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ, (ਰਿਟਾ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਢਾ: ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, (ਰਿਟਾ, ਪ੍ਰ.)ਹਿੰਦੀ ਵਿਭਾਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਕਤ ਜਾਰੀ ਹੋਈ ਅਧਿਸੁਚਨਾ ਦੇ ਭਾਗ-ਅ, ਲੜੀ ਨੰ;2 (ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਬਦ) ਤੇ ਦਰਜ ਮੌਬਦ ਢਾ: ਆਤਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕਕਾਰ ਦਾ ਅਸਤੀਦਾ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ, ੧੦ ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਨਾਟਕਕਾਰ, 24 ਹੈਲੀਸਿਟੀ (ਗਰੀਨ), ਗੁੰਮਟਾਲਾ ਬਾਈਪਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਮੈਬਾ: ਨੰ;੫੮੧੧੨-੨-੧੧੪੪੨੨) ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿ.ਜੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

21.8.2020

ਰੁਕ੍ਤ ਭਾਗ

ਰਾਹੂਲ ਤੱਡਾਚੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,

ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ।

ਪਿ.ਅੰਨੰ। 6/28/17-2ਸਿ.ਸੈਲ।/611।।

ਮਿਤੀ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ੨੧/੪/੨੦੨੦

ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ;ਤਾਲਮੇਲ-2020/330, ਮਿਤੀ 3.7.2020 ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 385, ਮਿਤੀ 22.7.2020 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਲੇਖਿਅਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮੌਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪੁਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਧਿਸੁਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਜਾਵੇ।

ਪਿ.ਅੰ.੫; 6/28/17-2ਸਿ.ਸੈਲ।/612

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ

ਮਿਤੀ,ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ੨੧/੪/੨੦੨੦

ਉਤਾਰਾ ਕੰਟਰੈਲਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੰਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੁਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ ਸਰਕ ਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ-ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ

੨

ਪੰਜਾਬ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ,
ਪ੍ਰਮਾਣਕੀ ਨੰ.:
ਮਿਤੀ: 12-01-2021
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਊਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ
(ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ)

31/01/2021
15.1.21
386

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 50

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 8/1/2021

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ; ਪੱਤਰ ਨੰ; 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 885-887, ਮਿਤੀ 2/3.6.2020 ਰਾਹੀਂ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸੋਮਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੋ਷ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮਾਂ
ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ
ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਕਾਰਣ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਲੜੀਵਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਲੜੀ ਨੰ: ਓ) ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ

13. ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ।

ਅ) ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ

ਡਾ: ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਟਰ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਅਖਬਾਰਾਂ / ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

21. ਸ਼੍ਰੀ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਜੱਗ ਬਾਣੀ, ਜਲੰਧਰ।

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

02.01.2021

ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,

ਊਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ।

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ / 51

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 8/1/2021

ਊਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਿੱਖੰਨੰ: 6/28/17-2 ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਲ /

ਊਤਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਗਜਟ (ਸਧਾਰਨ) ਵਿਚ ਡਾਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ 50 ਕਾਪੀਆਂ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਊਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

15.1.21

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਊਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

15.1.21

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਊਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ